

નારાયણ નારાયણ નારાયણ.

શ્રી ભજન સંગ્રહ

આ ચોપડી હરીજનોમાં વીના મુલ્યે
વાંટવા માટે શેઠ દામોદર ઢાકરસી મુળજીની
દર્મપત્ની બાઈ નાથી બાઈ તરફથી છપાવ-
વામાં આવી છે.

આવૃત્તી ત્રીજી.

મુ'બદ્ધ;

ચંદનવાડી નંબર—૧૪૧ વાલોં મહાનમાં

“મુ'બદ્ધ વર્તમાન” છાપાખાનામાં

છાપી પ્રગટ કર્યું છે

સપ્ત ૧૯૬૩.

સને ૧૯૦૬ ઇસ્વી.

મહાત્મા ગાયછે:—

(રાગ—ક્ષત્રિ કલંક)

અમેભજીએછીએ ભગવાન—આવીએસોઅમારીપાસેરે.
તેમાં તમને નથી નુકસાન—આવીએસોઅમારીપાસેરે.
મળી ભાગમાં કરીએ વેપાર—આવીએસોઅમારીપાસેરે.
તેમાં ખોટ નથી તલભાર—આવીએસોઅમારીપાસેરે.
પુરે પ્રેમ ધરી કરી ઉર—આવીએસોઅમારીપાસેરે.
જાતું હોયે હરિની હજુર—આવીએસોઅમારીપાસેરે.
કરી લેવું જો હોયે કલ્યાણ—આવીએસોઅમારીપાસેરે.
રૂઠો રીઝવે હોયે રામ—આવીએસોઅમારીપાસેરે.
કહેછે જદવ નથી ખુરં કામ—આવીએસોઅમારીપાસેરે.
ભલું કરશે તમારૂં ભગવાન—આવીએસોઅમારીપાસેરે.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કોપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૭૭૪

વર્ગિક

પુસ્તકનું નામ ૯૫૪૪ ન સ્માગર

વિષય દ : ૬

બાઈ નાથીબાઈ.

તે સ્વર્ગવાસી શેઠ દામોદર ડાકરશી મુઘજનાં ધર્મપત્ની.

શ્રી ભજન સાગર

અસિતગિરિસમં સ્યાત્ કજ્જલં સિંધુપાત્રે
સુરતરુવરશાસ્વાલેખિની પત્રમૂર્ધી ।
લિખતિ યદિ ગૃહીત્વા શારદા સર્વકાલં
તદપિ તવ ગુણાનામીશ પારં ન યાતિ ॥૧॥

અર્થ:—

નીલગીરી પર્વતના જોટલી સાદી હોય, મહા
સાગર જેવડો ખડીયો હોય, સર્વ દેવતાઈ
ઝાડોની કલમ બનાવી હોય, પૃથ્વીના
પડજેવડો કાગળ હોય, અને સર્વથી
સરસમાં સરસ લખવાવાળી શા-
રદા સદાકાળ લખ્યા કરે, તો
પણ, હે ઈશ્વર! તારા
ગુણોનો પાર આવે

ત્રીજી આવૃત્તિ નહીં. નકલ ૬૫૦૦૦

સરસ્વતી વિદ્યાપીઠ

આમ કહેવાય છે
જે રાત્રી કોપીરાઈટ સંગ્રહિત છે, અખંડ છે,
નિર્ધિકાર છે, સર્વાધાર છે,
સકળ વિશ્વના સ્વામી છે અને

સર્વ શક્તિમાન છે. તમે સર્વ ગુણોના
નિધિ છે, તમે દયાના સાગર છે, અને તમે
અદ્વય ઉદ્ધારણ છે. તમારો મહિમા અગાધ
છે, તમારું ડહાપણ અપાર છે, તમે રાજાઓના રાજા
તથા દેવોના પણ દેવ છે, અને તમારી અકળ ગતિનો
કોઈ પાર પામી શકતું નથી. હું મહા મંગળકારી
અખંડ સત્ વિદ્વાનંદ પરમ કૃપાળુ પવિત્ર પિતા
મહાન કૃષ્ણ! તમારા એવા ગુણો ને
મહોદ્યામાં મહારં મન લય કરવા
માટે અને તમારી સત્ય સેવા કર-
વાને ખાતર શુદ્ધ અંતઃકર-
ણના પ્રેમથી માનપુર્વક
હૃત્તરે હૃત્તરવાર
દંડવત પ્રણામ
કરું.
હું.

ॐ

परमात्मने नमः

સત્સંગ વિધે.

૧

મહાપદ લાંબુરે જેને, ણીજ સાધન ન રહ્યા તેને.
સહજ સમાધીરે લાગી, અનુભવ જ્યોતિ નિરંતરજાગી.
અનહદ વાજારે વાજે, પરજીવ અરજીવ લેહરે ગાજે.
ગંગા જમનારે વહેછે, તરવેણીમાં તાલ મળેછે.
જન ત્યાં આવેરે ઝાઝા, ત્યાં છે સકળ તીરથનો રાજ.
દેવ મુનીનોરે મેળો, ભાવિક સંઘ થાય છે ભેળો.
અહ્ય વટછેરે એમાં, વિશ્વપતિનો વાસો તેમાં.
તે તીરથમાંરે નહાશે, કાગ મટીને હંસજ થાશે.
પાંડવ તેમાંરે ધરશે, એકોત્તર શત કુળ તે તરશે.
નિર્ભગ થાશેરે કાયા, પ્રેમ પ્રયાગ વિશે જે નહાયા.
સત પુરૂષોનીરે સંગે, છોટપ નહાયો પરમ ઉમંગ.

૨

સુખ કહ્યું ન જાય સત્સંગનુંરે,
 આઠે અંગમાં આનંદ થાય-સુખ૦
 અડસઠ તીરથ એને સૌ આંગણુરે,
 સત્સંગથી ભેળાં થાય-સુખ૦
 એ સુખ ઇંદ્રના લોકથી અધિકછેરે,
 વૈકુંઠથી વધતું જાય-સુખ૦
 એ સુખ બ્રહ્માના લોકથી ભારે વધુરે,
 એતો વેદ પુરાણે વંચાય-સુખ૦
 મહેતો નરસિંહ એમાંતો એમ ભણુરે,
 એતો આગળાવે અવિનાશ-સુખ૦

૩

જેને ન કીયો સત્સંગ જનમ ધરી,
 જેને ન કીયો સત્સંગરે. (૧૬)
 તાકો કેવલ પશુ કરી માનો (૨)
 જદપી મનુષ્યકો અંગરે (૨)-જેને૦

કા ભયો પાટ પીતાંબર પહેરણ
 મહાવે હસ્તી તુરંગરે; (૨)
 તામે' કા બહાઈ પાયો (૨)
 કુદ્યો દુદ્ય ઉમંગરે (૨)-જેને
 આહાર નિદ્રા ભય કરતોરે મૈથુન
 લાગો વિષયકો રંગરે; (૨)
 એતલ નાહીં બડો હે મુરખ (૨)
 કાલ કરેગો ભંગરે (૨)-જેને
 નિર્મળ ચિત્ત કરી કબહુ' ન નાયો
 સંત સ્વરૂપી ગંગરે; (૨)
 કહે દેવો કેસે કરી પાવે (૨)
 પુરણ પદ અભંગરે (૨)-જેને

૪

સંતો અમે વહેવારીયા, શ્રી રામનામના રે (૨૬)
 વેપારી આવે છે બધા ગામ ગામનારે—સંતો
 અમારૂં વસાણુ સંતો, સૌ કોને ભાવે (૨)
 અઠારે વરણુ જેને હોરવાને આવે—સંતો

લાખ કરોડ લેખા નહી તે પાર વિનાની ખુંજ (૨)
 હોરખું હોયરો હોરી લેજે કરતુરીઠે ઝોંગી—સંતો
 આવરો તે ખાતાવડમાં, લક્ષ્મીવરનું નામ (૨)
 ચિટ્ટીમાં ચતુરભુજ લખીયા નરસિંહાનું કામ—સંતો

૫

જેનેંવરહુરિજનહુરિજશગાય, તેતો નિત્ય ગંગામાં નાય (૨)
 અહસક તીરથ ગુરને આંગણે (૨) દૂર ગયે શુધાય—જે.
 ધ્રુવ નાહ્યા પ્રહ્લાદ નાહ્યા, હેતે નાહ્યા હનુમાન (૨)
 પ્રીત કરી પરીક્ષત નાહ્યા (૨) જોગી શુકદેવ જાણુ—જે.
 સહુ સંત મહી ધારણુ બાંધુ, જ્ઞાન ગંગા તોલાય (૨)
 જપતપતીરથજોડે મહ્યા (૨) તેમાં સર્વ સાધન મળી જાય—જે.
 જ્ઞાન ગંગાનો મહિમા મોટો, મુખે કહ્યો નવ જાય (૨)
 ભલે મહ્યામેતા નરસિંહનાસ્વામી હેતે હુરિના ગુણગાય—જે.

ગુરૂ વિશે.

૬

હરિગુણુ બારબાર ગાતાં, પ્રભુ ગુણુ બાર બાર ગાતાં (ટેક)
ગુરૂકી કૃપા દષ્ટિ રંગ છાંઈ, હરિગુણુ બારબાર ગાતાં-
આસન બાંધી મુરતી સાંધી, બ્રહ્મદીપ્તિ મધ્યાન લગાય-હૃં
કૃષ્ણભારારીજેણુઆદીકામલકાળી, અદીભરેમનભાય-હૃં
જાદવ ગુરૂકી કૃપા ભઈ, તો નાચત વૈકુંઠ જાય-હૃં

૭

સદગુરૂના તે શબ્દ વિચારતાં (૨)
મટે માયા મોહ વિકાર-હરિરસ પીજીયે.
બાળી ભરમ કરે બીજ વાસના (૨)
ઉર પ્રગટ પ્રેમ અપાર-હરિરસ
એવો અજર અમી રસ જે પીયે (૨)
તેહના નેણા વેણા પલકાય-હરિરસ
લાગી શ્રદ્ધા ખુમારી ન ઉતરે (૨)
મુખ મુખે કહયું નવ જાય-હરિરસ

તેને સંભવ નથી રે શરીરનો (૨)
 થયો આતમ દષ્ટે ઉધાડ—હરિરસ
 મરજીવો થઇ હરિને મળે (૨)
 ગળે જ્ઞાન હિમાળે હાડ—હરિરસ
 બ્રહ્મ જ્ઞાને ગગનવત થઇ રહે (૨)
 જયમ કુંભ મહા જળ માંહે—હરિરસ
 કૃષ્ણ પોતામાં પોતે શ્રીકૃષ્ણમાં (૨)
 કૃષ્ણ વિના ન હોય કાંઈ—હરિરસ
 જર્ઘ સરિતા સાગરમાં ભળે, (૨)
 તેહનું નામ નદી ટળી જાય—હરિરસ
 કહે પ્રીતમ સદગુરૂ સેવતાં, (૨)
 ટળે અંતર એક રસ થાય—હરિરસ

૮

સદગુરૂએ અમને મારેલછે રાખદુંના બાણ;
 એક રામને ભજીયો નિરવાણરે—સદ
 દિલીપતિ બાદશાહે હુવા અજવાળારે (૧)
 દાણીરો માગેછે તેના દાણરે—સદ

કુટુંબ કબીલાની કુડી કુડી માયારે (૨)
સાચું નારાયણનું નામરે—સદૃશ
કહે રવિદાસ સંતો ભાણ પરતાપેરે (૨)
મટી ગધ ચોરાશી કેરી ખાણરે—સદૃશ

ઇશ્વર સ્વરૂપ વિષે.

ઇશ્વર સૌથી મોટો છે.

૯

તું અગાધ પરબ્રહ્મ નિરંજન, કેા અખ તોહીં લહેરે;
અજર અમર અવિગત અવિનાશી, કૈાન રહનિરહેરે-તું.
બ્રહ્માદિક સનકાદિક નારદ, શેષ હું અગમ કહેરે,
સુંદરદાસ બુદ્ધિ અતિ ચોરી, કૈસેં તોહીં ગ્રહેરે—તું

૧૦

તું અગાધ, તું અગાધ, તું અગાધ દેવા;
નિગમ નેતિ નેતિ કહે, જાને નહિ ભેવા—તું
બ્રહ્માદિક વિષ્ણુ શંકર, શેષ હું બખાને;
આદિ અંત મધ્ય તુમહિં, કોઉં નહીં જાને—તું

सनकादि नारदादि शारदादि गोपे;
सुन्दर मुनिजन गंधर्व, कोटि नहीं पावे - तुं
साध विध शक्ति लये, यतुर अहु श्यामे;
सुंदरदास कहु कहु, अति हु लैराने तुं

धर निराकार छे.

११

जैसा देश हुमारा साधो, जैसा देश हुमारा है (टेक)

असण अचिंत्य अक्ष अनाभी,
गुण अवगुण ते न्यारा है—जैसा
अगम अगाध अनंत अनादि,
अयल अण्ड अपारा है—जैसा
सत् बिम्ब आनंद परम मनोहर,
सण लवनका प्यारा है—जैसा
मनसे परे बुद्धिसे आहर,
निर्लय राम बियारा है—जैसा

કહત કળીરા મુનો ભાઈ સાધો,
એ પ્રભુ હમ નિરધારા હૈ—ઐસાં

ઈશ્વર સાકાર છે.

૬૨

હમ સાકાર ઉપાસીવે, સખ ગોકુલકે ખાસીવે (૨૬)
ઉદ્ધવ તુમ અદ્વૈત બ્રહ્મ કહો, નિરાકાર ગુન હીને;
પ્રેમીજનકા પંથ નહીં હમ શુદ્ધ જ્ઞાની તુમ ચિન્હ—હમ.
લાલન ત્રિભંગી છેલ પ્રાંકડે. નરવર નાથ હમારે;
નિર્ગુન બ્રહ્મ સોધામવે ઉનકા, સમઝત સમઝનહારે—હમ.
જગકર્તાકું રૂપ નહીં તો, જગકું કાંહાંતે આયા;
કારન જેસા કારજ હોવે, ન્યાય શાસ્ત્રમેં ગાયા—હમ.
ઐશ્વર્યાદિ પર ગુન સંયુક્ત, નિર્ગુન કેસે કહીએ;
અજ્ઞાનિગુનપરશુદ્ધસત્યહરિનિરખતસખમુખ લૈયે—હમ.
ભક્ત નેત્ર ભૂષણ મહા રાધાવર શ્રી કુંજ બિહારી;
દાસ દયાકે પ્રાણજીવન ધન, શ્રી ગોવર્ધન ધારી—હમ.

ધંધર સગુણ છે.

૧૩

હમતો કૃષ્ણ છળીલો આવે (૨૬)
 તેરો નિર્ગુન બ્રહ્મ હમે નહીં ભાવે—હમતો
 ગિરધર ગુન રૂપકે રાશી (૨)
 બ્રહ્મ ભજે જે કેઈ હોય ઉદાસી—હમતો
 જલકું કયા સુખ હોય જલપાના (૨)
 લવણ કહાં સુખ સિંધુ સમાના—હમતો
 જ્યામેં દાસ ભાવ ઉઠે જાવે (૨)
 જુગલ નહીં વહાં કયા સુખ પાવે—હમતો
 દાસ સદા હમ શ્રીજી સ્વામી (૨)
 માગે દયો ગુરૂ પદ શીશ નામી—હમતો

ધંધર આ જગતથી નીરાજો છે.

૧૪

તું તો ન્યારો રહીને ખેલેરે નારાયણારે (૨૬)
 તારી ધમ્મજાતે સૌ માયા, તેમાં સઘળાં ભેદ સમાયા;
 તું નિરગુણ પણ ગુણ તુજમાં દીસે ધણારે—તું તો

પવન પાવકનો પીંડ બનાવે, તેમાં ચૈતન્ય તારૂં આવે,
તુજ હહાપણુ જોતામાં કાંઈ નહીં મણારે—તું તો
નર જેમ પટને ઓથે રહે છે, સકળ પુતળા નાચ કરેછે;
તેમ તારા કરમાં સર્વેના તાતણા રે—તું તો
એક કળે સૌ જગત હલાવે, ચમકદષ્ટિ જેમ લોહ ચલાવે;
ધ્રુવ જ્ઞાન ક્રિયા ગુણ તારા સોહામણારે—તું તો
તું ખેલેછે બાળ તારી, એમાં ન પહોંચે બુદ્ધિ અમારી;
છાટમ તુજને લજતા લાંગે બ્રમણારે—તું તો

સૌનો ધર્મર એક છે.

૧૫

એહી હમારે શ્રી નાથજી (૨૬)

વહાલો ભવ તારણ હાર—જુગ તારણ હાર—એહી
દેવ ન જાચું દુસરો રે, મન કિયો રે વિચાર,
દેવ ન જાચું દુસરો—હારે મન કિયોરે વિચાર—એહી
જપતપ તીરથ કૌન કરે રે, જપતપ તીરથ અપાર,
જપતપ તીરથકૌન કરે—હારે જપતપ તીરથ અપાર—એહી

શોચ સમય શાંતિ ભર્યો રે, મન માન્યો રે મુરાર,
દાઉ અક્ષર મુરદાસ કહે, યેહી સખસારમેં સાર—એહીં

ભાવણી.

૧૬

એ છે નિરાકાર સાકાર એનો કોઇ નથી પામ્યાપાર (૨૬)
કૃપીએ હાથો મુનિયો હાર્યા, હાર્યા સંત મહંત;
વેદ પુરાણો પાર ન પામ્યા, એવો ઇશ અનંત—એં
સહસ્ત્ર અઠ્યાસી સિદ્ધ ચોરાશી, સનકાદિક શુકદેવ;
ભાવ ધરીને ભજન કર્યાની, સૌને જુદી દેવ—એં
રામ કહે કોઇ કૃષ્ણ કહે, કોઇ દેવી કહે કોઇ શિવ;
જેવું જેના ગુરૂએ ગાયું, તે માને તે જીવ—એં
મન્ત્ર તમારા ગુરૂ તમારા શાસ્ત્ર અંતે વળીં સેવ;
જ્યાં કાવે ત્યાં પાપ તણે, ભજજો જગનો દેવ—એં

સંત વિષે.

૧૭

નંદ નંદનકે પ્યારે, આયે મેરે નંદ નંદનકે પ્યારે (ટેક)
 માલા તીલક મનોહર બાના (૨)
 ત્રિભુવનકે ઉજ્યારે-એહાં ત્રિભુવનકે—આયે૦
 પ્રેમ સહીત બસત મેરે ઉરમે (૨)
 નેક ન જાત હું ટારે-એહાં નેક ન જાત૦—આયે૦
 દ્વંદ્વ કમલ કે મધ્ય બીરાજત (૨)
 શ્રી નંદરાય દુલારે-એહાં શ્રી નંદરાય૦—આયે૦
 કયા જાતું કછુ પુણ્ય પ્રગટ ભયો (૨)
 મેરે ધરજી પધારે-એહાં મેરે ધરજી૦—આયે૦
 પરમાનંદ કરી ન્યોછાવર (૨)
 તનમનધન સખવારે-એહાં તનમનધન૦—આયે૦

૧૮

મળે જીવન મુક્ત હરિતણા, ટળે અંતર તનમન તાપ;
 એવો સંગ સંતનો.

ક્રે અવેવ આરે શરીરનાંપરા પલાયેપંડના પાપ-એ.
 જેમ કીટમટી થાય ભમરી, તેને કીટ કહે નહીં કાય-એ.
 જેમ પારસપરશે લોહને, તે તો હેમહેલામાંય હોય-એ.
 જેમ ચંદન વાસથી વૃક્ષને, કરે ચંદનસમાન સોય-એ.
 જેમમલીનજળ મળે જાહનવી, તેનેતરતકરેગંગતોય-એ.
 તાંબામોર પલટેછે પાણીએ, કરે કંચનમય રસકુપ-એ.
 તેમ સદ્ગુરુમુખીયાંસંતથી, થાયજનતેસંતસ્વરૂપ-એ.
 શૂકનારદ વ્યાસનેવાદમીકી, તેતોધીરકાવીયાઆપ-એ.
 મૃઅમરીષપ્રહ્લાદવિલીપણ, થયાસુખીયાસંતપ્રતાપ-એ.
 સંતસર્વેસુખીયાવાઠામછે, તેતોપ્રસિદ્ધકહેછેપુરાણ-એ.
 મન કર્મ વચને માનજે, કહે નિઃકુલાનંદ નિર્વાણ-એ.

૧૯

ધન્ય ધન્ય એ સંતમુજાણને, જેનું ઉલટી પલટયું આપ;
 એવા જન હરિ તણા. [એ.
 આપટળીમળ્યાભગવાનમાં, જેનોઆપમાંહરીનોવ્યાપ-
 જેનાશીશમાંશીશછેશામનું, જેનાનેણમાંનાથનાનેણ-એ

જેનામુખમાંમુખમહારાજનું,જેનાવેળમાંવહાલાનાવેળ-એ.
 જેનાકાનમાંકાનશ્રીકૃષ્ણનાં,જેનાનાકમાંનાસિકાનાથ-એ,
 જેનીજીભ્યામાંજીભ્યાજીવનની,જેનાહાથમાંહરિનાહાથ-એ.
 જેનાહૃદયમાંહૃદયહરિતણું,જેના પાવમાં હરિનો પાવ-એ.
 જેમ હીરો હીરાવડેવેધીઆ,તેમથયો તેસહજસમાવ-એ.
 એમ સંતમાં રહ્યા શ્રીહરિ, માટેસંત તેમુખનોધામ-એ.
 ધર્મ ભકિત વૈરાગ્યને જ્ઞાનજો,તેનેરહેવાનુસંતછોડામ-એ.
 એવાસંતશિરોમણી ક્યાંમળે,જેણેદેહબુદ્ધી કીધીદૂર-એ.
 કહે નિઃકુલાનંદ એને સંગે, ઉગે અંતરે આનંદ સૂર-એ.

૨૦

સંત પારસ ચંદન પાવના,કામધેનુ કંદ્યદ્રુમ સાર,
 સમાગમ સંતનો.

પ્રેમ સમજણો અંતરધણો, તર પારસ ત્રણ પ્રકાર-સમા
 એક પારસથી પારસ બને,એક પારસથીબનેહેમ-સમા
 એક પારસ લોહકુંદનકરે,સો વસા એમનું એમ-સમા
 એકચંદનથી વિષઉતરે,એકચંદનેઅગ્નીઓલાય-સમા

એકતળભરતેલમાંજેપડે, ફરીતાતુંક્યારેનવથાય-સમા૦
 સૌગજાશરભોતી નનીપજે,સઉનાર્યસતીનવહોય-સમા૦
 સાસેન્યશૂરાનવખણીએ,એવીજયુગતવિચારજેય-સમા૦
 જ્ઞાનહીણ ગુરૂનવ કીજીએ,વાંઝગાયસેઁયેશુંથાય-સમા૦
 કહે પ્રીતમ બ્રહ્મવિદભેટતાં, ભવરોગસમુજો જાય-સમા૦

૨૧

સાધુતે જનનો સંગ, બાધ મારે ભાગ્યે મળ્યો છે;
 મોટા પુરૂષનો સંગ, બાધ મારે ભાગ્યે મળ્યો છે. (ટક)

મોટા પુરૂષના દર્શન કરતાં, (૨)

ચડે છે ચોગણો રંગ—બાધ૦

અડસઠતિરથ મારા સંતને ચરણે, (૨)

કોટી કાશીને કોટી ગંગ—બાધ૦

દુરીજન લોકનો સંગ ન કરીએ, (૨)

પાડે ભજનમાં ભંગ—બાધ૦

નિંદાના કરતલ નરકેરે જાશે, (૨)

ભોગવશે થઇ ભોરિંગ—બાધ૦

મીરાં કહોરે બાઈ સંત ચરણુરજ (૨)

ઉડીને લાગો મારે અંગ—બાઈ૦

૨૨

ઓભાઈરે શાન્તિ પમાડે, તેને તે સંત કહીએ;
તેના દાસના દાસ થઈને રહીએ (૨૬)

વિદ્યાનું મુળ મારા ગુરૂએ ખતાવ્યું
ત્યારે મેતાનો માર શીદ બાઈએ (૨)

કીધા ગુરૂજીને બોધ નવ આપે
ત્યારે તેના ચેલા તે શીદ થઈએ—ઓ૦

વૈદ્યની ગોળી ખાતાંને દુઃખ નવ જાય
ત્યારે તેની ગોળીતે શીદ બાઈએ (૨)

લીધા વળાવાને ચોર જ્યારે હુડે
ત્યારે તેની સોખતે શીદ જઈએ—ઓ૦

કહ્ય વૃક્ષ સેવીએ ને દારિદ્ર ઉભે
ત્યારે તેની છાયા તે શીદ રહીએ (૨)

રાજની ચાકરીમાં ભુખ નવ ભાગે
ત્યારે તેની વેડે તે શીદ જઈએ—ઓ૦

નામ અમુલ્ય મારે ગુરૂએ બતાવ્યું
 ને તે તો ચાંદ્યું છે મારે હૃદયે (૨)
 મહેતા નરસિંહાની વાણી છે સારી
 શામળાને શરણે જઈએ—ઓં ૦

૨૩

સંતનકે સંગ લાગરે, તેરી આઝી બનેગી (૧૬).
 હંસનકીગતિહંસહીજને, કોઈ ન જાને કાગરે-તેરી-સંત.
 સંતનકેસંગપુર્ણકમાઈ, હોઈબટાતેરોભાગરે-તેરી-સંત.
 ધૂંકીબની પ્રહ્લાદકીબનગઈ, હરીસમરણવૈરાગરે-તેરી-સંત
 કહતકબીરસુનોસાઈસાધુ, રામભજનકોલાગરેતેરી-સંત

૨૪

વહાલારે સંતને જય જય સીતારામ
 હારે મારી હાલતી વેળાના રામો રામ
 હાંહારે મારા ગુરૂને કહેજો પ્રણામ—વહાલારે૦
 ક્યાં થકી આવ્યાને ક્યાં તમે જશો, (૨)
 હારે તમે ક્યાંરે કરશો વિશ્રામ—વહાલારે૦

સતસંગ કરવો ભવસાગર તરવો, (૨)
 હારે કાયા પડીએલ પીપળ પાન—વહાસારે
 રૂઢીઆમાં રાખું ને ઘડી ના વીસારું, (૨)
 હારે મારે જુગના જીવન સાથે કામ—વહાસારે
 સતસંગમાં એક હુંસ બીરાજે, (૨)
 હારે જીવનેહાયરેઆગળનીઆગળાણુ—વહાસારે
 દાસ જીવણુ સતો ભીમ કેરે ચરણે, (૨)
 હારે આપણે જીવું છે વૈકુંઠધામ—વહાસારે

જોગી ન થવા વિષે.

૨૫

નિશ્ચય કરો રામનું નામ, નથી કાંઈ જોગી થઈને જીવું;
 નથી ભ્રમ ભગવો કંઈ કરવો (૨) જોગું કરીને ખાવું—નિઃ
 જો પુરવે તો ભગવા કરજો, પુરવે ઉજ્જવળ રાખો,
 રખે દુખવો સામા જીવને, મુખ સામાનું તાકો—નિઃ
 એક વ્રાજવે સૌ સંસારી, બીજે જોગી લાવો;
 ક્રિયા જોગીને રામજી મળીયા, એવો એક બતાવો—નિઃ

કંઈ નાહા રાડાને રોષે, કંઈને ન મળી નારી;
 કોઈ સ્વાદે કોઈ કરજે નાહો, કેમ રીઝે ગીરધારી-નિઃ
 મહેતો મીરાંને પ્રહ્લ્લદ, સેનો નાપીક નાતી;
 ધનો પીપો રોહીદાસ કુઓ, ગારો કુંભારની જાતી-નિઃ
 બોડણા જ્ઞાતી રજપુતની, ગંગા બાઠછે નારી;
 દાસ થઈને જો રહ્યાતો, ઘર આવ્યા ગિરધારી-નિઃ
 રંકા વંકા સજન કસાર્થ, ભજ્યા રાતને દહાડો;
 ક્રિયા જોગીને રામજી મળીયા, એવો એક દેખાડો-નિઃ
 નથી રાખ વિભુતી ચાળવે, નહિ ઉંઘ શિર ઝાલ્યે;
 નથી નારી તજી વનજતાં, જ્યાંલગિ આપ ન ખોળો-નિઃ
 જંગલમાં મંગળ કરિ જાણે, મંગળ જંગલ જેને;
 કડવું મીઠું મીઠું કડવું, સમજી વશ છે તેને-નિઃ
 પયને આથે ધૂત રહ્યું છે, તલ આથો જેમ તેલ;
 કહે નરભે રઘુવર છે સધળો, એવો એનો ખેલ-નિઃ

ભક્તિ વિષે.

૨૬

સંતો ભક્તિરૂપી એક સાચી કમાઈ,
સાચી કમાઈ તેમાં બેસે ન પાઈ—સંતો
કોટી જનમના કલેશ રે જાયે, (૨)
ઢાળી દે પલમાં આ ભવની ભવાઈ—સંતો
નરતન દેહ પછી દુર્લભ મળવો, (૨)
જીતેલી બાજી ને હારવી ન ભાઈ—સંતો
નરહરી એક પ્રભુને ભજીલે, (૨)
નાખીને સો મણુ રૂની તળાઈ—સંતો

૨૭

ભક્તિ મહા બળવંતીરે, વહાલો વશ થઈ આવે ઘેર (દેક)
ભક્તિને વશ થઈને વહાલો, વસિયા ગોકુળ ગામ,
આહીરડાને લાડ લગવ્યા, એવા સુંદર શ્યામ-ભક્તિ.
વેદ પુરાણ પોકારે હરિનું, પતિત પાવન નામ.
એ પાંડવની સાથે રહીને, સઘળા કીધાં કામ-ભક્તિ.

અમરીખને હેતે અવતરીયા. ભક્તન કેરે ઘર,
રઘુનાથ કે પામ્યા કેરી, એ પુરવની પેર-ભક્તિ.

૨૮

ભજનકો પરિમાન, એસો દરિ, ભજનકો પરિમાન,
નીચ પાવે ઉંચ પદવી, જલ તરે પાપાણુ—એસો
અધમ ભીલડી અજાત ગુનકા, ચણી જાત વિમાન,
નામ લગ વૈકુંઠ પામી, બાજને નીશાન—એસો
ચલત તારા ને ચલત મંડલ, ચલત શશી ઓર ભાન,
દાસ ધ્રુવકું અવિચલ પદ્ધિ, રામકે દીવાન—એસો
રાવણકે દશ શિશ છેદે, કરગૃહે સારંગપાણુ,
વિભીષણકું લંકા દીની, ભક્ત આપનો જાન—એસો
નિગમ જાકી સાંખ પુરે, મુનો સંત મુજાન,
દાસ તુલસી શરણ આયો રાખીયે ભગવાન—એસો

ભક્તિમાં શરમ ન કરવા વિધે.

૨૯

હારનો મારગ છે શૂરાનો, નહિ કાયરનું કામ જોને;
 પરથમ પહેલું મસ્તક મૂકી, વળતી લેવું નામ જોને.
 મુત વિત્ત દારા શીશ સમરપે, તે પામે રસ પીવા જોને;
 સિંધુ મધ્યે મોતી લેવા, માંહિ પડ્યા મરજવા જોને.
 મરણ આગમે ભરે મૂઠી, દિલની દુગ્ધા વામે જોને;
 તીરે ઉભો જીવે તમાસો, તે કોડી નવ પામે જોને.
 પ્રેમ પંથ પાવકની જવાળા, ભાળી પાછાભાગે જોને;
 માંહી પડ્યા તે મહા મુખ માણે, દેખનહારા દાઝે જોને.
 માથા સાટે મોંઘી વસ્તુ, સાંપડવી નહીં સહેલ જોને;
 મહા પદ પામ્યા તે મરજવા, મુકી મનનો મેલ જોને.
 રામ અમલમાં રાતા માતા, પુરા પ્રેમી પરખે જોને;
 પ્રીતમના સ્વામીની લીલા, તે રજની દિન દેખે જોને.

ભકિત શુરવીરની સાર્યોરે, લીધા પછી કેમ મેલે પાછી.
 મન તણા નિશ્ચય મોરચો કરીને, વધોયા વિદ્યાસી;
 કામકરોધ મદલોભ તજીને, પછી ગળે દીધી શંસી-ભ૦
 શબ્દના ગોળાજ્યારે છુટવાલાગ્યાને મામલે રહ્યા સૌમચી
 કાયર હતા તે કંપવા લાગ્યા, નિશ્ચે ગયા નાસી-ભ૦
 સાચા હતા તે સન્મુખ ચડિયાને હરિ સંગાથે રહ્યારાચી
 પાંચપચીસને અગગામેલ્યા. પછી બ્રહ્મ રહ્યો ભાસી-ભ૦
 કરમના પાસલા કાપી નાજ્યાભાઈ, આગળ્યા અવિનાશી
 અપ્તસિદ્ધિની ઇચ્છા ન કરે, જેની મુક્તિ થઈ દાસી-ભ૦
 તનમનધનજેણે તુચ્છ કરી જાણ્યાં, અહુર્નાશ રહ્યા ઉદાસી
 ભોળે ભગત કહે ભક્ત થયા, એતો વૈકુંઠના વાસી-ભ૦

તમે નામ નારાયણનું રે, લેતાં ડરશોમાં
 તમે ડરતાં હોતોરે, ફરીને કોઈ લેશોમાં (૨૬)

સંસારી કહેછે રે, ભગતડા ભૂંડા છે (૨)
 તમે ભૂંડા ન જાણજોરે, ભક્તિના મુળ ઉંડા છે-તમે
 સંસારી કહેછેરે, ભગતડા કાલા છે (૨)
 તમે કાલા ન જાણજોરે, પ્રભુને બહુ વહાલા છે-તમે
 સંસારી કહેછેરે, ભગતડા ઘેલા છે (૨)
 તમે ઘેલા ન જાણજોરે પ્રભુને મન પહેલા છે-તમે

૩૨

ભાવે ભજતાં તે ત્રિલોચનનાથ, શરમ તેમાં શાની કરવીરે,
 વહાલો રીઝવતાં વિદ્યનાથ, શરમ તેમાં શાની કરવીરે.
 સેવે જુઠા બાળાને જેને જવાન, શરમ તેમાં શાની કરવીરે,
 ધનવાન અને વીઢવાન, શરમ તેમાં શાની કરવીરે.
 ભજ ગયાછે જેને મોટા ભૂપ, શરમ તેમાં શાની કરવીરે,
 ધ્રુવ પ્રહ્લાદ રાજના પુત્ર, શરમ તેમાં શાની કરવીરે.
 ઓધવ અકુરને અંબરીખ, શરમ તેમાં શાની કરવીરે,
 રાજ બટેવાંગ જનક પરીખ, શરમ તેમાં શાની કરવીરે.

તજયું ભરતે જેતે માટે રાજ, શરમ તેમાં શાની કરવીરે,
 મીરાંખાઈએ ન રાખીછે લાજ, શરમ તેમાં શાની કરવીરે.
 કર જોડી કહિ દાસોનાદાસ, શરમ તેમાં શાની કરવીરે,
 અંતે જતુંછે પ્રભુજનીપાસ, શરમ તેમાં શાની કરવીરે.
 કહેછેજનકવ નથી બુઝું કામ, શરમ તેમાં શાની કરવીરે,
 ભાવે ભજતાંતે શ્રી ભગવાન, શરમ તેમાં શાની કરવીરે.

૩૩

જેજનઓધામોહનખિસારે, તાહેનાખિસાડું જાનએકધરીરે.
 મોકું ભજે ભજી મેં વાકું, કલ ન પડત છિન એક ધરીરે.
 જન્મ મરણકો સંકટ કાઢું, રાખું મેં આનંદ ભરીરે-જે.
 સુમરનકીનોદ્રોપદી રાની, ચીર બદાએ પ્રભુ આપ હરિરે,
 મહાભારત ભરવીરેઈડા, રાખલીઓ ગજધંટ ધરીરે-જે.
 ધ્રુ પ્રહ્લાદ રેન દિન ધ્યાવે, ગુપ્ત રૂપસો પ્રગટ કરીરે,
 ખંભદ્રાડહિરણ્યકશ્યપુ મોર્યા, ભક્તપ્રહ્લાદકીરણ કરીરે-જે.
 અમરીખ ધર ગયે દુર્વાસા ચક્ર પહાયે પ્રભુ સાર કરીરે,
 ભજનહારમજીતજનહારતજી, એસીહુમારીપરાપરીરે-જે.

પાંચ પાંડવકી રક્ષા કીની, લાખા ગૃહમાં સહાય કરીરે,
સૂર કહે ગજરાજ ઓધાયો, દયાસિંધુ જહુનાથ હરિરે-જે.

૩૪

વહાલો મારો સાચાનો સંગાથીરે, જેણે પ્રીત કીધી (૧૬)
વહાલાજી મારા પ્રથમ દુવસું પ્રીત કીધી, (૨)
તેને અવિચળ પદવી લીધીરે—જેણે પ્રીત કીધી.
વહાલાજી મારા બળીને બોલાવી વાચા લીધી, (૨)
ત્રણ ડગલાં પૃથ્વી લીધીરે—જેણે પ્રીત કીધી.
વહાલાજી મારા ઉંડા તે જળમાં ગર્જના કીધી, (૨)
તેની તરત ખખડું લીધીરે—જેણે પ્રીત કીધી.
વહાલાજી મારા વૃંદા તે વનના વાસી, (૨)
એમ બોલ્યા જીવણ દાસીરે—જેણે પ્રીત કીધી.

૩૫

હરીને ભજતાં હજી કોઇની લાજ, ભતાં નથી બણીરે,
જેની મુરતી શામળીયા સાથ, વઢે વેઢ વાણીરે. (૧૬)

વહાલે ઉગાર્યો પ્રહ્લાદ, હિરણ્યકશ્યપુ માર્યો રે (૨)
 વિલીપણુને આપ્યું રાજ્ય, રાવણુને સંહાર્યો રે-હરીને૦
 વહાલે નરસીંહ મેતાનો હાર, હાથોહાથ આપ્યો રે (૨)
 ધ્રુવનેઆપ્યું અવિચળરાજ, પોતાનોકરીસ્થાપ્યોરે-હરીને.
 વહાલે મીરાં તે બાઇના ઝેર, હળાહળ પીધારે (૨)
 પાંચાળીના પૂર્યાં ચીર, પાંડવ કામ કીધારે-હરીને૦
 આવો હરી ભજવાનો દહાવો, ભજન કોઇ કરશે રે (૨)
 કર જોડી કહે પ્રેમળદાસ, ભક્તોનાદુઃખહરશેરે-હરીને૦

વિશ્વાસ વિષે.

૩૬

મેં ભરોંસે અપને રામકે, મેં ભરોંસે અપને રામકે (ટેક)
 ઔર ન હય કછુ કામકે, મેં ભરોંસે અપને રામકે-મેં૦
 જો માગે સો દેત પદારથ, વારી જાઉં ઇસ નામપે-મેં૦
 દોઉ અક્ષર હય સખકુલતારક, અંતદેત સુખધામકે-મેં૦
 તુલસીદાસ પ્રભુ નામદયાધન, ઔર દેવ સખ નામકે-મેં૦

૩૭

રામ રતન ધન પાચો, મૈયા મેંતો રામરતન ધન પાચો (ટેક)
 સત સંગત સદ્ગુરૂકી કૃપાસેં (૨)
 તો ભાગ્ય બડો બની આયો-મૈયા મેંતો રામ
 અરચ્યો ન ખુદે વાકું ચાર ન હુદે (૨)
 તો દિન દિન હોત સવાયો-મૈયા મેંતો રામ
 નીર ન હુએ વાકો અગ્નિ ન જલે (૨)
 તો ધરણી ધર્યો ન સમાયો-મૈયા મેંતો રામ
 નામકો નાવ ભજનકી બતિયાં (૨)
 તો ભવ સાગરસેં તાર્યો-મૈયા મેંતો રામ
 બાધ મીરાં કહે પ્રભુ ગીરધર નાગર (૨)
 તો ચરન કમલ ચિત્ત લાયો-મૈયા મેંતો રામ

૩૮

રામસમરતારે કાંઈફીકરનહીં, સખદુખડામીટજવેરે (ટેક)
 આરે કાયામાં પાંચ પુરૂષ, ત્રણ નજરે આવેરે (૨)
 ગુરૂ મળેતો જ્ઞાન બતાવે (૨) જાળે અબદ પાવેરે-રામ

વિંધ્યા એટલા મોતીડાને, બીજા પદ્ધર પાવેરે (૨)
 સમજ્યાએટલામાનવીભાર્ષ (૨) ગાફલગોથાખાવેરે-રામ
 સાત સમુદ્ર વચમાં બેટ, નિત્યે કીર્તન ગાવેરે (૨)
 હરતાંને ફરતાં રામસમરલે(૨) પલમેં પારહોખાવેરે-રામ

હરિ ભજવામાં આજસ ન કરવા વિષે.

૩૯

આંધળી તે દુનીયા ઉંઘે ધરાણી લોભે લેવાણી જયરે,
 આપેટભર્યાના પંપાળમાં ગુણુગોવિંદના નવ ગાયરે(ટક)
 આજ ભજશું કાલ ભજશું, વરશ વીત્યાં દશવીસરે(૨)
 ઘડપણ આવતાં વારને લાગી ડાલવા લાગ્યા શિશરે-આં.
 ભક્તિ તો તુંને ભાવે નહીંને ને ધરમ નઆવે ધાડરે(૨)
 તીરથ ત્રતની તેવડ ન પહોંચી, મરી ગયો મધરાતરે-આં.
 દસજ ઉંઘ્યા વીશજ ઉંઘ્યા ઘણા ઉંઘ્યા ગેમારે (૨)
 કહે તુલસીદાસ જે નર જાગ્યા તે નર ઉતર્યા પારે-આં.

૪૦

ભજનવિના જીવડા દુઃખી, મન તું રામ ભજન કરીલે;
જીવ તું જાયગો જરૂર, મન તું રામ ભજન કરીલે,
લખરે ચોરાશી ફેરા ફિરેગો (૨)
જીવ જનમી જનમી મરે—ભજન
માત પિતા તેરા દારાને ખંધુ (૨)
વામે કારજ કધુ ન સરે—ભજન
હસ્તીને ઘોડા માલ ખજના, (૨)
ધન ભંડાર ભર્યો ધરમે—ભજન
બાઇમીરાં કહે પ્રભુ ગિરધરના ગુણ, (૨)
મેરો ચિત્ત ભજનમેં ધરે—ભજન

૪૧

હરિનામ બિના નર એસા હય
દીપક બિના મંદીર જેસા હય—હરિ
જેસે શશી બિન રજની સોહી હય
જેસે બિના લુનકી રસોઇ હય
જેસે ગુરૂ બિનાકા ચેલા હય—હરિ

જેસે પુત્ર બિનાકી નારી હય
 જેસે પુત્ર બિનાકી માતારી હય
 ગીનકા ઘર પુત્રજ જેસા હય—હરિ
 કુંઠર બિના વશ બનાયા હય
 જેસે મુખ સંચરી માયા હય
 જલ બિના સરોવર જેસા હય—હરિ

૪૨

હરિ નહીં ગાયો, જનમારો ગુમાયો,
 જનમારો ગુમાયો જનમારો ગુમાયો—હરિ
 હરિ જનકો સનમાન ન કીનો (૨)
 અપનો કુટુંબ જુમાયો-ન ગાયો—હરિ
 પરમી વિષયા કે કારન (૨)
 લખરે ચોરાશી ભટકાયો-ન ગાયો—હરિ
 કહે જાદવ હરિ ભજ્યો નહીં તું (૨)
 હીરો હાથસે ગુમાયો-ન ગાયો—હરિ

ભકિત જલદી કરવા વિધે.

૪૩

હરિ ભજ્યાનું ટાણું આછે રામ ભજ્યાનું ટાણું;
 આછે કૃષ્ણ ભજ્યાનું ટાણું.
 ભુલ્યા શિદ્ધ ભગોછારે, આ છે હરિ ભજ્યાનું ટાણું.
 હરતાં ને ફરતાં હરિ ન સમર્યા, શું બેસે છે નાણું;
 વહાલા શું બેસે છે નાણું;
 સમી સાંજના મુઠ રહ્યાછે, હમણાવહાશે વાણું-ભુલ્યા.
 ઠાલે રે ઠાલે ભરીયે ભરીયે, માયા મોટું માણું;
 વહાલા માયા મોટું માણું;
 ઓચિંતો આવીને પકડશે, પડ્યું રહેશે કરિયાણું-ભુલ્યા.
 માથે આવ્યું નહીં મટે, વહાલા ધુંધટમાં ઘેરાણું;
 વહાલા ધુંધટમાં ઘેરાણું;
 બળ કરી બોલાશે નહીં, જ્યારે બેઠું જમનું ધાણું-ભુલ્યા.
 દીધાવિના ક્યાંથી પામે, વહાલા એવાતો હું બાણું;
 વહાલા એ વાતો હું બાણું;
 ગ્રાવિંદરામ કહેઅહીંયાનસમર્યા, ઉવાંનથીટકાણું-ભુલ્યા.

૪૪

કાયા છે ત્યાં મુઘી કર સમરણ કીરતારનું રે (૨૬)
 જતન કર્યું જહરામાં જોણે, તારો દેહ રચ્યો છે તેણે;
 તેણે કામ કર્યું છે અતિ ઉપકારનું રે-કાયા
 પ્રસવ થયા પહેલું પય કીધું, માતાના સ્તનમાં રચી દીધું;
 તેણે કારજ સીધ્યું તારા આહારનું રે-કાયા
 કાન નેત્ર કીધાં છે કેવા. સર્વે અંગ અમુલ્ય એવા;
 અંતઃકરણ કીધાં છે ત્રિવીધ વિચારના રે-કાયા
 હાંત દીધા તું ને ચાવણું ચાવવા, અન્નસરણ્યું ઉદરભરવા;
 કર દીધા કારજ કરવા વહેવારનાં રે-કાયા
 સુરદુર્લભ મનુષ્યાદેહ પામી, લંપટ ન થવું લુણ હરામી;
 છાત્ર શરણ પ્રહી લે સરજનહારનું રે-કાયા

૪૫

ન્યાંલગી આત્મા અંગમાં છે, ત્યાંલગી હરિહરિતું કહે (૨૬)
 હાલતા હરિને ચાલતા હરિને, બેસતા હરિતું કહે (૨)
 મુતા પહેલાંજે રમણું કરે ભાઈ, તેની બોલે જયજય-ન્યાં.

દીવા સરીખું નામ હરિનું લઈ શકે તો લે (૨)
 દીવા સરીખું દાન છે અન્નનું, દઈ શકે તો દે-જ્યાં.
 આરે સંસારીયો સર્વે ખોટો ને, સાચી વસ્તુ એ (૨)
 એકતોષુષ્યખીજું હરિભજનભાઈ, જીવડાસમજીલે-જ્યાં.
 દુષ્ટ પદારથ સર્વે ખોટો ને, આત્મા અખંડ છે (૨)
 કીડાથકી તે કુંજર લગણ ભાઈ, કાળચક્રનેતાભય-જ્યાં.
 એકદિનઆંગણેદીવાવીવાહુનેવળી દોલશરણાઈવાગે (૨)
 કહેજીવણએવોએકદિન આવશે, સમશાનો ધગશે-જ્યાં.

૪૬

તારી કાયા નગરમાં રે, ચોર ચોરી કરે નર જાની (૨૬)
 ચાર ચોર તો ચોરી કરે-એના ધન ધુતારા લેશે (૨)
 એરે કાયાના કહુયા ન માનો, (૨) દિનના ખાતર દેશે
 નગરી નવનેરીમાંરે-ચોર ચોરી-તારી કાયા
 ખાંચ ચોર તો પ્રગટ થયા-તેને પકડી ન શકે કોઈરે(૨)
 તત્ત્વ હોતો તે તારવી ન જાણ્યો, હાથેહીરલોખોયો-નગરી.
 આશા તૃષ્ણા નહીં જુગલવે-વાલામનકા મેલનધોયારે(૨)
 ગુરૂ પ્રતાપે ભણેભવાનીદાસ, સખ જન્મારાખોયા-નગરી.

મોત વિષે.

૪૭

તારા મનમાં જાણે છે મરવું નથીરે,
 એવો નિશ્ચય કર્યો નિરંધાર,
 તેમાં જુદી ગણો લગવાનતે રે. (ટેક)
 જન દોહન નારીને ઘણા વીડારે (૨)
 મિતિયાવી ઘોડીને દરબાર—તેમાં
 મેલી મંદીરે જરૂરખાતે માણિયારે, (૨)
 મુખદાયક મુંદર રોજ—તેમાં
 ગાદી તકિયાતે ગાલ મથુરિયારે, (૨)
 અતિ આટ કરે છે એજ—તેમાં
 નીચી ખાંધ કરી નમતો નથીરે, (૨)
 એવું સાધું સંગાથે અલિમાન—તેમાં
 મરમાળી મોહનજની મુર્તિરે, (૨)
 તેની સાથે ન લાગેલ તાન—તેમાં
 પાપ અનેક જનમના આવી મળ્યારે, (૨)
 તારિ મતિ મલિન થઇ મંદ—તેમાં

દેવાનંદના વહાલાને વિસરી ગયારે, (૨)
તારે પડ્યો ગળે જેમ કુંદ—તેમાં

૪૮

તારે માથે નગારા વાગે મોતનારે,
નથી એક વડીનો નિરધાર;
તોય જાણ્યા નહીં જગદીશનેરે (૮૬)
મોઢા મેલીને રાજ મરી ગયારે, (૨)
જેને જાતાં ન લાગી વાર—તોય
તાંડું જોખન ગયું જખ મારતુંરે, (૨)
માથે કાળા મટી ગયા કેશ—તોય
અંત કાળે લેવાને જમ આવિયારે, (૨)
તેનો ભાળી ભયંકર વેશ—તોય
રોમ કોટી વીંછી તણી વેદનારે (૨)
દુઃખ પામ્યો તુ દૈવના ચાર—તોય
સગા સ્વારથી મન્યાં તો લુટવારે (૨)
તેનું જરાએ ન ચાલે જોર—તોય

જીભ ટુંકી પડીને તુટી નાડિયોરે (૨)

થયુ દેહ તજ્યાનું તત્કાલ—તોય૦

દેવાનંદ કહે નવ જાણ્યા મારા નાથનેરે (૨)

મળ્યો મનુષ્યનો દેહ વિશાળ—તોય૦

૪૯

જો વિચારીને જીવ દૃઢમાં મરવું એતો સહી (૨૬)

મેડી મંદીરને માળીઆ તારા, પડ્યા રહેશે સહી (૨)

પ્રભુને અર્થે પૈસો ન વાવયો, ઠાઠડી ઠાલી ગઈ—જો

કંચન જેવી કાયા તારી, અડવા દેતા નહીં (૨)

ઘર છોડી શમસાને ચાલ્યા, ગાદરે રાખું થઈ—જો

માત પિતા તારા એન બનેવીને, ઘરની નારી રહી (૨)

છાકરા તારા અળગા રહેશે, એકલો જાને વહી—જો

હરિ ભજો તમે હક હાલો, એમ વેદમાં વાણી કહી (૨)

હીરજીકહેજેહુરીભજ્યા, તેનીજગમાં જશું રહી—જો

. ૫૦

મારો હંસલો નાનો ને દેવળ જીતું તો થયું,

જીતું તો થયું પાંજર પડ્યું તો રહ્યું—મારો

કુડી કુડી કાયા રામ, જુડી જુડી માયારે (૨)
 કુડા તો દિલાસા અમને દઇ તો ગયો રે—મારો
 આરે કાયાની સાથે પ્રીતું અંધાણી રામા (૨)
 પડી ગયા દાંત રેખું પડ્યું તો રહ્યું રે—મારો
 કાયાનો ગદ હંસા ડોલવાને લાગ્યા રે (૨)
 ઉડી ગયો હંસ પાંજર પડ્યું તો રહ્યું રે—મારો
 આઠ મીરાં ગાય પ્રભુ ગિરધરના ગુણ વાલા (૨)
 છેટલી આડી ના રામો રામ—મારો

જગત્ મિથ્યા.

૫૧

સખી જાન જગત વહેવાર, રેનડા સંપના,
 તુમ કાયકું કહત હો ચાર ભુલ કર અપના. (૮૬)
 નીજ માત તાત દારા મુત ભગિની બ્રાતા,
 એ સખી સવારથ જાન પરસ્પર નાતા—સખી
 એક રામ ભજન બીન આર નહીં નિસ્તારા,
 ગુરૂ જ્ઞાન ગ્રહો તુમ ઉતરો ભવજલ પારા—સખી

શિર કાલ અચાનક અબર નહીં એક પલકી,
કયા કરતોહો અભિમાન આશ નહીં કલકી—સખી૦

પર

ચેત ! પ્રાણીઆ નરકની વાટે જતુ' (ટેક)
નરકની વાટે જતુ' વચું રહેશે તારે પતાવુરે—ચેત ?
રૂડી દેહ મનુષ્યની તું પામેયો, જુમ પેસે દેહથી જામેયો
ધડી સત્યાગતો ન વિરાખ્યો રે—ચેત !
સંતસાધુને મધીતજાળ્યા, અન્નવસ્ત્રઆપીતસંતોજ્યા,
શેર લોટ ન કોળના જોળ્યા રે—ચેત !
શરમમુદ્રી અધર્મમાં ચાલ્યો, શુદ્ધવેદવિહિતધર્મને નહોલ્યો,
અહોનિશ અહંકારમાં માલ્યો રે—ચેત !
બોધસદ્ગુણ સંતો ન લાગ્યો મુર્ખમાયાના મોહથી ન જાગ્યો,
ધકકો આચિંતો કાળનો લાગ્યો રે—ચેત !
હામમનની તેરહીગર્ભનમાં, કાળઆવી પુઠા જો મનમાં,
સોડ તાણી સુતો જઈ વનમાં રે—ચેત !
દ્રવ્ય માલ છોડી ગયો આલી, કામ નાવીતે દકરાગ્રહાલી,
જમ આગળ જુગતી ન ચાલી રે—ચેત !

દારા, સુત, વિત્ત, કામકોધનાવ્યાં, તને વેળાવીસૌધેર આવ્યાં,
તારા નામના જમણ મચાવ્યાં રે—ચેત !
વમરાય તને પુછશે ત્યાંઈ, જન્મ ધારી કરીશું કમાઈ,
ત્યારે ઉત્તર આપીશ શું ભાઈ રે ?—ચેત !
નરકદુઃખને સહયુ નવ જાયે, મારે જમ તે માર ન ખમાયે;
રોમ રોમ અતિવેદના થાએ રે—ચેત !
બ્રહ્મરૂપ ભગવાનને ન જાણ્યા, પોતે બ્રહ્મ આનંદ માં ન માણ્યા,
પૂર વહેતામાં જાય તે તણાણા રે—ચેત ?

દુઃખ વિશે

૫૩

*સંકટ કોણુનિવારે, નાથ વિના, સંકટ કોણુનિવારે (ટક)
ધર્મ કર્મ અમે નથી કીધા, આવ્યા શરણુ તમારે,
દીનાનાથ વિના પ્રભુ અમને, દુઃખથી કોણુ ઉગારે—નાથ ૦
દયા ક્ષમાના ગુણુ પ્રભુ ધારે, એ વિદ્યાસ અમારે,
મંગળમય પ્રભુ પરમકૃપાથી, પાપ સકળ સહારે—નાથ ૦
દુષ્ટ વાસના દૂર કરીને, જ્ઞાન વિવેક વધારે,
વિશ્વપિતા વિશ્વેશ્વર અમને, ભવથી પાર ઉતારે—નાથ ૦

૫૪

*સંકટ સર્વ હરો, ભવપતિ સંકટ સર્વ હરો (૨)

અપરાધો અતિશય મં કીધાં (૨)

અનુગ્રહ પુર્ણ કરો—એહાં અનુગ્રહ૦—ભવપતિ૦

અનન્ય ભાવથી રાખું તમારો (૨)

આશ્રય એક ખરો—એહાં આશ્રય૦—ભવપતિ૦

કર જોડી હું વિનતિ કરું હું (૨)

તે પ્રભુ ચિત્તે ધરો—એહાં તે પ્રભુ૦—ભવપતિ૦

કરૂણા દ્વિતી સુજ દૃઢયે (૨)

પ્રેમલ ભક્તિ ભરો—એહાં પ્રેમલ૦—ભવપતિ૦

૫૫

મુંને ઘડી નથી વિસરતા રામ, હરીવર સંકટ હર્તા (૨૬)

વહાલાજી મારા કરપર ગોવર્ધન ધાર્યો (૨)

વહાલે વ્રજનો દેશ ઉગાર્યો રામ—હરિવર૦

*આ નિશાનીવાળા પદો અમદાવાદની પ્રાર્થના સમાજની
“મધ્યર પ્રાર્થના માળા”માંથી રજા લઈને છપાવ્યા છે.

વહાલાજી મારા કાળીનાગે તે શંદ કીધો (૨)
 લટકાળે નાથી દીધો રામ-હરિવર૦
 વહાલાજી મારા કંસ હતો બહુ અહંકારી (૨)
 મોહનજીએ નાખ્યો મારો રામ-હરિવર૦
 વહાલાજી મારા મુઝક તંદુલ સુદામાના લીધો (૨)
 એના મહેલ કનકના કીધો રામ-હરિવર૦
 વહાલાજી મારા કુબ્જનું ચંદન લીધું (૨)
 એને રૂપ અનુપમ લીધું રામ-હરિવર૦
 વહાલાજી મારા પંચાગી સભામાં પોકારે (૨)
 ચીર પુર્યા પુર્ણ મુરારિ રામ-હરિવર૦
 વહાલાજી મારા ભવરે સાગરના છે ત્રાતા (૨)
 પીંગળના પ્રાણજ પ્યારા રામ-હરિવર૦

૫૬

દુસરો કોન સુખદાઈ, શ્યામ બિના,
 દુસરો કોન સુખદાઈ રે (૨)
 ધીરજતા ક્રુવકી ડિરલાઈ, અવિચળ પદ દિયો આઈરે,
 કુરે જખહી પકડયો ગજકું, છિનમેલિયો છોડાઈરે-૬૦

મહાદેવી અતિ પી । પિછાની, પ્રગટ ભયે રથભાંડીરે,
 હિરણ્યકશ્યપુ માર્યો હરોએ, નરસિંહ રૂપ બનાધરે-દુ૦
 પાંડવકું લાખા ગૃહમેસે, જાકે લીધો બચાધરે,
 પાંચાળી કે ચીર પુરનકું, ધીર તણ આયે ધાધરે-દુ૦
 જહાં જહાં ભીર પડત ભક્તનકું, તહાંતહાંહોતસહાધરે,
 દયાનંદકો નાથ દયાળુ, ભજો ભાવ ઉર લાધ રે-દુ૦

અર્પણ વિધે.

૫૭

સુખછે તમારા શરણમાં હો શામળીયાળ (૨)
 એ મારા ગુરુએ કહયું કરણમાં હો શામળીયાળ (દેક)
 જપ તપ તીરથ ચારે પદારથ (૨)
 એ મારા ગુરુના ચરણમાં-હો શામળીયાળ-સુખ છે.
 પ્રેમે કરીને મારે મંદીરે પધારો વહાલા, (૨)
 ન જોશો જાત કુળ વરણમાં-હો શામળીયાળ-સુખ છે.
 આઠ મીરાં કહે પ્રભુ ગિરધરના ગુણ વહાલા, (૨)
 આટે આવજો મારા મરણમાં-હો શામળીયાળ-સુખ છે.

૫૮

સમરણ કરીએ શ્રીરામનારે,
કાયા સ્વરૂપી મારી વેલડી.

મારા પગતેઘડજેપંખાતણા, હુતો જઈશ જમુનાતીરજે,
તપ તીરથ વ્રત જે કરું, મારા ગુડા સાચુત હોય જે.
મારા હાથ તે ઘડજે હેમના, પુન્ય કરીશ અપરંપાર જે,
સોજે તે હાથે વાવડું, મારી કાયાના ઉદ્ધાર જે.
મારા કાનતેઘડજેકસીતણા, હુતોસાંભળીશ સર્વાખેલજે,
કથા ને કીર્તન મારે, જ્ઞાનના ધમધોર જે.
મારીઆંખતેઘડજેઅમીતણી, હુતોનિર્ખીશરાયરણુછાડજે,
નયણે નિરખું દીનાનાથને, મારા હૈડા ટાઢાં થાય જે.
મારું હૈયું તે ઘડજે હેમનું, મારી જીભ અમૃતવાણુજે.
હાલતાં ને ચાલતાં જો જપું, મારે દૃઢ રહેજો રામજે.
મારીદેહતેઘડજોદયાતણી, માંચલખજોપ્રભુજીનાનામજે,
અંતકાળ વહેલા આવજે, તમે સાચા છો ભગવાન જે.

ભગવદ્ ઇચ્છા.

૫૯

રામ રાખે તેમ રહીએ આધવજી રામ રાખે તેમ રહીએ
 આપણુ ચિઠીના ચાકર છેવે આધવજી
 કોઇ દિન પેરણ હીરને ચીર તો (૨)
 કોઇ દિન સદા ફરીએ—આધવજી
 કોઇ દિન ભોજન શીરોને પુરી (૨)
 તો કોઇ દિન ભૂખ્યા રહીએ—આધવજી
 કોઇ દિન રહેવાને બાગ બગીચા (૨)
 તો કોઇ દિન જંગલ રહીએ—આધવજી
 કોઇ દિન સુવાને ગાદીને તકીયા (૨)
 તો કોઇ દિન ભોંયપર મુઠ્ઠિએ—આધવજી
 બાઘ મીરાં કહે પ્રભુ ગિરધરના ગુણ (૨)
 તો મુખ દુઃખ સર્વે સહીએ—આધવજી

૬૦

શ્રીજી કરે સો ભક્તી કરેજે, કયું મન મેંગલરાતાહય (૮૬)
 ચિંતાનજો ભજો નંદનંદન, ધૃતઉતકું કયું ધાતાહય-શ્રીજી

જેને પીંડ પ્રકાશકી ચોહય, સોઠ અન્ન પહોંચાતા હય-શ્રીજી
 ભાગાં લખ્યા સોના હીં મીટગા, હાલના વહીં જતા હય-શ્રીજી
 આયો હય સુકૃત કરનકું, પાપ પંથ કયું ધાતા હય-શ્રીજી
 આયો હય વેપાર કરનકું, ઊલટા મૂલગુમાતા હય-શ્રીજી
 યાતે મતભૂલો તુમ પ્રાણી, એ સખત ન કતમા શા હય-શ્રીજી
 ભાઈ બંધ સખ કુટુંબક ખીલા, એ સખ જુઠાના તા હય-શ્રીજી
 યાતે ભજલે પુર પોત્તમ, જમકે દંડ છોડાતા હય-શ્રીજી

૬૧

હરિજન થઇને, હાણ વરંધ સુખ દુઃખ મનમાં નવધારીયે
 ટાળ્યાં નહીં જ રજે, ઘટ સાથે ઘડીઆ હીં મત નવ હારીયે.
 જીઓ કદરજ મહા દુઃખીયા કહાવ્યારે (૨)
 કદી સુખ દુઃખ મનમાં નવ લાવ્યારે (૨)
 તો એ મોહનનાં મનમાં લાવ્યારે-હરિજન
 જીઓ પાંડવ પ્રભુજીને અતિ પ્યારારે (૨)
 પણ એક ઘડી નવ રહે ન્યારારે (૨)
 તોય વન ભટક્યા સંગ લઇ દારારે-હરિજન

વસુદેવ દેવકીજી બેઉ બંધ રહ્યારે (૨)

બહુ કાળના બંધન દુર થયારે (૨)

પ્રભુ પુત્ર થયાને દુઃખ દુર ગયારે—હરિજન૦

એવું સમજીને હરખને શોક તજીયેરે (૨)

એક તાર મન થઇ પ્રભુને ભજીયેરે (૨)

કહો મુકતાનંદ હરિને રજીયે—હરિજન૦

૬૨

જીવ તું શીદનેચિંતા કરે, કૃષ્ણનેકરવું હોયતે કરે (૬૬)

તું અંતર ઉદ્વેગ કરે, તેથી કારજ શું સરે;

ધણીનો ધાર્યો મનમુખો, હર બ્રહ્માથી નવ ફરે—કૃષ્ણને.

દારી સર્વની એના હાથમાં ભરાવ્યું ડગલું ભરે;

જેવો જંત્ર વગાડે જંતરી તેવો સ્વર નીસરે—કૃષ્ણને.

જેવું જેટલું જે જેમ કાળે તે તેને કર ઠરે;

એમાં ફેર પડેનહીં કોઈથી શીદ કુટાઇને મરે—કૃષ્ણને.

તાડું ધાર્યું થાય એટલું હરી ઈચ્છા અનુસરે;

સદાકાળ એરીતનીભેનહીં, શીદલું પણ મનમાંધરે—કૃષ્ણને.

થાવાતું અણચિંતવ્યું થાશે ઉપનીપદ આચરે;

રાખ ભરોસો રાધાવરનો દયા તું શીદને ઠરે—કૃષ્ણને.

હાર ભજનની જરૂરીઆત વિષે.

૬૩

ગોવિંદ ગાય, મન ગોવિંદ ગાય (૨)
 રામ કૃષ્ણ ભજવાને આપ્યો છે નાવ-મન-ગોવિંદ
 દલિલ નર દેહી તમે તત્પર થાવ (૨)
 ભવસાગર તરવાને બેસવાને નાવ-મન-ગોવિંદ
 ભગવતકથા સાંભળોને દૃઢ રાખો ભાવ (૨)
 સત્સંગ રૂપી ગંગામાં પ્રેમે કરી નહાવ-મન-ગોવિંદ
 બાઈ મીરાં કહે તમે હરિજન થાવ (૨)
 હરિકે ચરનમે ચિત લગાવ-મન-ગોવિંદ

૬૪

ભજનકેમકરતોનથીપાછરે,સીતારામકેમથાશેરાજી(ટેક)
 મહાદુઃખ ભોગવીને માયામેળવી,તેનેઉંધોબેઠાદાટી(૨)
 બાધું નહીં ખવરાવ્યું નહીં,પછે જાતાં કુટે છાતી-ભ
 વિષય ભોગવતાં વંશ વાધ્યું, ને મુને તુઠા માજી (૨)
 મમતાનીધાણીએ ફેરાફેરે, પછે તુલ્યા થય તાજી-ભ

સોનું પહેરીને શોભા દેખાડે ને માળામાં મન લાજી(ર)
 ભક્તિવિનાભુંડાહાલતમારો, એમકહીજ્યાપડિતકાજી-ભ૦
 માયાની ટીપણે લાહ લાગી, તેને શું રે બેઠો ચાટી (ર)
 કહે પ્રીતમભાઈ હરિભજ્યાવિના, અંતે સૌ ધુળમાટી-ભ૦

૬૫

દેવોને છે દુર્લભ એવો મનુષ્યા દેહ આ મળીયા;
 તોય હજી હરિભક્તિમાં નથી ચિત્તતમારો ચડિયો (ટક)
 ચેતો નહીંતો મહા દુઃખ થાશે, ચાર્યાશીમાં જતા;
 તે કરતા શું દુઃખ ઘણું છે, ઘરમાં ગોવિંદ ગાતા.
 હરિ ભક્તિ ભુલ્યા તો અંતે, ધ્યાન મુકર થઈ ભમશો;
 રોમ રોમ નરકોમાં પડીને, ખુબ પીડા ત્યાં ખમશો.
 ત્યાં વળી ખુમ ખરાડા દેશો, જમની મારો ખાતા;
 તે કરતાં શું દુઃખ ઘણું છે, ઘરમાં ગોવિંદ ગાતા.
 હરિ ભક્તિ ભુલ્યા તો અંતે, ખાવી પડશે એક;
 વળી રાત દિન ભમવું પડશે, ખુર કરવા પેટ.
 હડ હડ થઈ જન્મારો જશે, લાત લાકડી ખાતા;
 તે કરતાં શું દુઃખ ઘણું છે, ઘરમાં ગોવિંદ ગાતા-દેવોને

૬૬

હુરિ ભકિત કરનારે, પલકમેં હોવેગા મરના;
 પલકમેં હોવેગા મરના:
 અહો હુરિજન દ્વિધ કમલમેં, હુરિ ભકિત કરના.(ટેક)
 કાકારે મામા કુટુંબ કબીલા, છોડ ચલે પ્યારે;
 સમજ મન છોડ ચલે પ્યારે:
 સ્વપ્નેમેં જો સૃષ્ટિ દોતી, એસા જગ સારે;
 એસા જગ સારે રે-સમજ મન એસાં-સ્વપ્નેમેં-૦-
 વામ, ઘરા, ઘન, માલ ખજાના, આખર નહીં અપના
 સમજ મન આખર નહીં અપના;
 એક દિન સખ છોડકે જાના મટીમેં ખપના;
 મટીમેં ખપના રે-સમજ મન મટીમેં-૦-એક દિન
 કામ,કોધ, મદ, લોભ ન રખના કરના સુકૃતકું;
 સમજ મન કરના સુકૃતકું:
 એક નિરંજન નામ સમરના, ભવજલ તરતેકું;
 ભવજલ તરતેકું-રે-સમજ મન ભવ-૦-એકનિરંજન

જુઠ જગતકી છોડ વાસના જા સદગુરૂ ચરના;
 સમજ મન જા સદગુરૂ ચરના;
 અહો હરિજન દૃઢ્ય કમલમેં હરિભક્તિ કરના;
 હરિ ભક્તિ કરનાં રે, પલકમેં હોવેગા મરના-અહો॥

૬૭

હરિસેં કોઇ નહીં ખડા, દીવાનાકથું ગણતમેં પડા (ટક)
 પ્રદહાદ બેટો હરિસેં લપટા, જખખંલ કહકહા-દીવાના॥
 ગાપીચંદ્રઓર ભરથરીરાજ, માલમુલકસખછોડા-દીવાના॥
 પુંડરીકને સેવા કીની, વિકુલ ઈંદ્રપર ખડા-દીવાના॥
 કહતકબીરામુનો ભાઇસાધુ, હરિચરણચિતચડા-દીવાના॥

૬૮

ભજ લેને પ્રભુને બીજું કાંઇ ન વળેરે,
 બીજું કાંઇ ન વળેરે બીજું કાંઇ ન વળેરે.—ભજ॥
 જાણ્યાનહીં તેં સારંગપાણી સંસારમાં શુભતી મુંઝાણી
 જાણીલે જુગદીશને તો તર્ત તરેરે.—ભજ॥
 મનુષ્યા દેહ વારે વારે ન આવે, માટે ભજલેને પ્રભુભાવે,
 ચેતી લે તે માટે જેથી કાર્ય સરેરે.—ભજ॥

રામ નામની લહેર ન જાણી, ઉલટી ઉમર એળે ગુમાણી,
લખીરામ કે લાવે લજે લગવાનનેરે.—ભજ૦

૬૯

લેહુ લગાડી રામને જપો, જાતું છે મરી;
જાતું છે મરીરે, કાયા જાશે પડી—લેહુ૦
ઘણે કળે પાંડ બંધાણો, ગર્ભમાં ધરી; (૨)
માંડ કરીને મનખા પામ્યો, ચારાશી ફરી—લેહુ૦
ઉંચા મંદીર માળીયા તારા, રહેશેરે પડી (૨)
એવી રૂડી મનખાદેહુ તારી, ધુળમાં ઢળી—લેહુ૦
તેડા આવ્યા શ્રીરામના જાતું કષ્ટની ધડી (૨)
જમ આવ્યે તારૂં જોર નહીં ચાલે, બાંધશે જડી—લેહુ૦
સગા સર્વે વીંટીને બેઠા, મરણની ધડી (૨)
કાઢો કાઢો સૌ કહે એને રોકોમાં ધડી—લેહુ૦
સંતની સેવા હરિની ભક્તિ, વાત છે ખરી (૨)
શ્રીહરિ કહે રઘુવર સમરો, જાશે તરી—લેહુ૦

૭૦

હરિ ભજીયે તો આવે મુખની લહેરજો,
 આ દુર્લભ મનુષ્યા દેહનો લહાવો લીજીયે. (૮૬)
 ક્યાં થકી આવ્યો ને જીવ તારે ક્યાં જવું,
 બોલ વિચારી જો ઠરવાનો હામજો;
 આ જુહા જગત સાથે ઝઘડો નવ કીજીયે,
 અંતે સાચો બેલી સીતારામ જો—આ દુર્લભ
 આ મનુષ્યા દેહ પામ્યોરે મોંઘા મુલની,
 કોટી જન્મનાં પુણ્ય તણા નહીં પારજો;
 આ શીશને સાટેરે માગી નહીં મજો,
 એક થકી તો લાખેણી વહી જાય જો—આ દુર્લભ
 આ વૃજવાસી ગાપીયે લહાવો લુંટીયો,
 મુકી દીધી કાંઈ માત પિતા કુળ લાજ જો;
 સાચું તે સગપણ રે શામળીયા તણું,
 સરીયાસરીયાએ વનિતાના કાજ જો—આ દુર્લભ
 આ તન મન ધન જોખનરે રંગ પતંગનો,
 આજોને જોતામાં વણસી જાય જો;

અંતરમાં ઓળખીલે આતમ રામને,
કહે પ્રીતમ તારૂં આયોગમન મટી જાયજો-આદુર્લભ૦

૭૧

જીવતેં હરી ન સમર્યા ઘડી, કાયા કાલ જશે પડી;
મન તેં પ્રભુ ન સમર્યા ઘડી, કાયા કાલ જશે પડી.
રાત દીવસ ધંધામાં રજાયો, નિંદા કથા મુખ ઘડી;
જોખનમાંજનમારોખોયો (૨) તારીમહેનતમાથેપડી-જી.
સોનાની ચાખડીએ ચડતો ને, હીરે રત્ને જડી;
વાંકી શાળું કલંગીવાળો (૨) જમડા જસે જડી-જી.
પેરણ પીતાંબર પલંગ પોદતોને, ઓઢણ છે પાંમડી;
આલોકમુખમાંઉંધીરહ્યો (૨) પછીજમડાજસેજડી-જી.
નાડી ખેંચાશે ને જીભજલાશેને, નીર નહીં ઉતરે નળી;
હજારવિંછીનીવેદનાથાશે(૨)પછેસોયદીનઆવશેચઢી-જી.
ખાટયું ઘણું પ્રાણી ખર્ચીનશક્યો, ને દાટી બેઠોછે દડી;
ભોજો ભક્ત કહે અંતેએની, પછી ખાંધી ચાલ્યા ઠાઠડી-જી.

શા મારે તું ભજતો નથી, સેહેજે સીતારામ રે;
 આ કાયા તો તારી નથી, હાડકા ને ચામ રે;
 તેમાં તે શું માહિ રહ્યો છે, ગાફલ ગુલામ રે-શાં
 ખાંડોની પ્રતિજ્ઞા પાળી, દ્રૌપદીનાં ચીર રે;
 સુદામાની વેળા વાળી, ઉગાર્યો પ્રદહાદ રે-શાં
 રાવણ સરખા રાણા હતા, સોના સરખા ધામ રે;
 સવાલક્ષ જેના પુત્ર હતા, તેના નથી ઠેકાણા ઠામરે-શાં
 આગળ તો તારે હુકમાઈ હતી, ધર હતા ગુલામરે;
 બાજીગરનો વાંદરો ભાઈ, ભરાવશે સલામ રે-શાં
 ઉંચી મેડીને અજબ ઝરખો, નીચાનીચા ધામ રે;
 છત્રપતી તો ચાલ્યા ગયા, તેનાં નથી ઠેકાણા ઠામરે-શાં
 ધાઈકૃતી ધન ભેળું કીધું, દાટ્યા રહેશે દામ રે;
 બાપદાદા જેના વહી ગયા, એના ખોળીકાઠોનેનામરે-શાં
 પાપની તો પાળો બાંધી, ધરમ નહી લગાર રે;
 કહે ભવાનભાઈ સાંભળો તમે, ભજીલીયો ભગવાન રે-શાં

૭૩

ઉઠો ખડા કોઈ ચેતોને પ્યારા, સાન સમજો સદ્ગુરૂ કેરી
જેમદીપકપરપવનઝપેટે, કાલ ખડારેતેરા શિરવેરી-ઉઠો.
છોટી ઉમરમેં ખડા મનસુખા, જ્યું ઉઠત સાયર લહેરી
ધીકધીકઉમર ખોઈઅકારજ, કાલલેશેતેરોતનહેરી-ઉઠો.
બાલપણામાં હુસીખેલ ગમાયા, જોખન જીવતી તનહેરી
વૃદ્ધલયા અંગઆળસ આયા, બ્રહ્મલઘ બુદ્ધિતેરી-ઉઠો.
આજકાળકરતાઆવ્યો તારોવાયદો, કાલલેશેતેરોતનધેરી
એક પલકમેં પકડ પછાડે, ક્યાંરહેગોતેરોજીવકેરી-ઉઠો.
સદ્ગુરૂજી ઉપદેશ બતાવે, માનો શીખામણુ અબ મેરી
હરીદાસ કહે રામરચન કરો, તીન લોકમેં નહીંવેરી-ઉઠો.

૭૪

જોખનકા મગરૂરી મત કરના, દીન ચારોકા હુય ચટકા,
રૂપદેખીકેકયું મનરાચો રામભજનસે લ્યોલટકા-જોખન૦
જયા સોઇ આખર મરનેકા, રેનદીનમનમેં ખટકા,
જાગેગાકોઇ વીરલાજોગી, નેનનીંદસેનહીં મટેકા-જોખન૦

ગોરખ જાગ્યા કબીરા જાગ્યા, કાળ મારા કીનો કટકા
 સિદ્ધચોર્યાસીસોપણજાગ્યા, જનકામનકીનમેચ્છકા-જો.
 સાધુ સંતકી સેવા કર લો સખદ શાખ દીલમેં ચ્છકા
 નુરત નુરતકા દોરનચુકો, ખરાખેલજયું હય નટકા-જો
 સમજે વાકું મુખદ સહજહય, આણસમજી કુંહય ભટકા
 મારપડે તોએ પારનપહોંચે, મનધોડ તીથે ચ્છકા-જો
 આપકા આતમતત્વ વિચારો, સાહેબ સાક્ષી સખવટકા
 પારપોંચાઓહરીદાસપલકમેં, મીટચોર્યાસીકાભટકા-જો

૭૫

સર્વ તજીને ભજીએ શ્રી ગોવિંદને,
 જે નારાયણ નોધારાના આધારજો;
 ભાંગે સંકટ કુહારે સંસારના,
 જેના નામે ઉતરીએ ભવપાર જો—સર્વ તજીને
 અપરમાને વચને શ્રુવજી વન ગયા,
 નારદજીએ દીધો છે ઉપદેશ જો;
 જ્ઞાન ભક્તિ પૈરાગ્યતે મનમાં આણીયાં,
 પ્રભુ ભજ્યા કાંઈત્યાં જઈ બાળે વેશજો—સર્વ તજીને

દૈત્ય પુત્ર પ્રહલાદજી ને આગે થયા,
 લાગ્યો છે કાંઈ પિતા પુત્રનો વાદળે;
 સ્તંભ થકી પ્રગટ્યારે નૃસિંહ રૂપધરી,
 શ્રી મહાપ્રભુજીએ દીધો તેને સાદળો—સર્વ તજીને
 લાખા ગૃહેમાં પાંડવને આવી મળ્યા,
 ભક્તજનોને દીધી છે ઘણી ધીરજો;
 સમરણ કરતાં આવ્યા છે તમે સદા,
 ભક્તરેજન ઉગાર્યા પાંચે વીરજો—સર્વ તજીને
 સુદામાનું દારિદ્રપણુ તો જાણીયું
 મુષ્ટિક તાંદુલ આરોગ્યા મહારાજજો;
 દાસ દયાના પ્રભુજીએ કરૂણા કીજીયે,
 ભક્તરે જનના કીધા કોટીક કાજજો—સર્વ તજીને

૭૬

મારે આજે આનંદનો દિન છે રે
 હરિની ભક્તિ કરે તેને ધન્ય છે રે (૧૬)
 વહાલે નરસિંહ મહેતાને હાર આપીયારે (૨)
 ધ્રુવને અવિચળ કરીને સ્થાપીયારે—મારે

વહાલે નામાની છાપરી છાઇ છે રે (૨)

સુદામાની તે નાર સુખ પાઇ છે રે-મારેં

વહાલે વિખડાં વાર્યાંતે મીરાં બાઇનારે (૨)

લજજ રાખી સંસારીઆના સાથનીરે-મારેં

ગુરૂ પ્રતાપે ભીમદાસ બોલીયારે (૨)

મારા અંતરના પડદા બોલીયારે-મારેં

૭૭

ધન્ય જેણે હરિ ગુણ ગાયા-સંસારીયામાં ધન્ય

બીજા સૌ જાણજો ભવાયા-સંસારીયામાં ધન્ય

હાથી ઘોડાને સુખપાલ બેઠે શું થયું (૨)

શું થયું મેળવી માયા-સંસારીયામાં ધન્ય

કંઠ સાહીને જમ કાઢશે પલકમાં (૨)

દુર રહેશે મુત વિત્ત દારા-સંસારીયામાં ધન્ય

દયાના પ્રીતમ ભજો નંદના કુંવરને (૨)

સકળ થાશે તારી કાયા-સંસારીયામાં ધન્ય

પ્રેમ વિષે.

૭૮

વહાલો પ્રેમને વશ થયા રાજી રે
 એમાં શું કરે પાંડિત ને કાજી રે—વહાલો૦
 કરમાળાઈને આરોગ્યા ખીચડા, ને વિદુરની ખાધીલાજી;
 જુઠા બેર શવરીના ખાધા,
 વહાલે છપ્પનલોગ મેલ્યા ત્યાગી રે—વહાલો૦
 વિદુરને ઘેર શ્રી કૃષ્ણ પધાર્યા, ને કેળા આણ્યાતા માગી;
 ગર્ભ કાઢી નાંખીને છાલ ખવરાવી;
 વહાલે તોએ ન જોયું જાગી રે—વહાલો૦
 ગુણકા હતી તે પોપટને પઢાવતી, ને તેમાંથી લેહલાગી;
 ભગવાન હતા તે સહેજમાં મળ્યા;
 એની સંસારની ભ્રમણા ભાંગી રે—વહાલો૦
 ભક્તની લોક નિંદા કરે, ને જગત થયું છે બહુ પાજી;
 ભલે મળ્યા મહેતા નરસિંહના સ્વામી,
 માથે ગિરધર રહ્યો છે ગાજી રે—વહાલો૦

૭૯

પ્રેમની વાત છે ન્યારી,
 આધવજી પ્રેમની વાત છે ન્યારી (ટેક)
 પ્રેમની વાતુંમાં આધા તમે શું જાણે;
 બીજા શું જાણે સંસારી—આધવજી
 પ્રેમની વાતુંમાં આધા બ્રહ્માજી ભુલ્યા,
 વેદ મેલ્યા છે વિસારી—આધવજી
 તમારો રંગ આધા રંગ છે પતંગનો,
 અમારો રંગ છે કરારી—આધવજી
 વેદ શાસ્ત્રમાં આધા સ્ત્રી નવ તારી,
 પ્રજા વનિતાને કેમ તારી—આધવજી
 વહલભના સ્વામી પ્રભુ રસિક શિરોમણિ,
 નીસરવાની નથી બારી—આધવજી

૮૦

મેં તો હરિગુણ ગાયત નાચુંગી;
 નાચુંગીમેંતોનાચુંગીમેંતોહરિગુણગાયતનાચુંગી(ટેક)
 અપને મેહુલ બેઠબેઠ કર, ગીતા ભાગવત બાચુંગી-મેં

જ્ઞાન ધ્યાનકી ગઠરી બાંધકર, હૃદય કમળમેં રાચુંગી-મેં
બાઈમીરાંકહે પ્રભુ ગિરનારનાગર, સદા પ્રેમરસચાખુંગી-મેં

૮૧

દિલ લગાય રામ ફકીરીમેં (૧૬)
રામ ફકીરી અદલ ફકીરી (૨)
ચારો ખુટ જગીલીમેં-દિલ
જો સુખ મિલતા રામ લજનમેં (૨)
જો સુખ નાહીં અમીરીમેં-દિલ
કહત કબીરા સુનો બાઈ સાધુ (૨)
સાહેબ મિલતા સખુરીમેં-દિલ

૮૨

જોકોઈ પ્રેમઅંશ અવતરે, પ્રેમરસ તેના ઉરમાં ઠરે (૧૬)
સિંહણ કેરં દુધ હોયતે, સિંહણ સુતને જરે (૨)
કનક પાત્ર પાખે સહુ ધાતુ ફેડીને નીસરે-પ્રેમરસ
સકર ખોરનું સાકર જીવન, ખરના પ્રાણજ હરે (૨)
ક્ષીર સિંધુનું માછલડું જ્યમ, મીઠા જળમાં મરે-પ્રેમરસ

સોમ વેદલી રસ પાન શુદ્ધ જે આઘાણ હોય તે કરે (૨)
 વગળ વંશીને વમન કરાવે વેદ વાણી ઉચ્ચરે-પ્રેમરસ
 ઉત્તમ વસ્તુ અધિકારવિના મહે, તદપિ અર્થ નાસરે (૨)
 મન્થભોજીઅગસોમુકતાફળ, દેખીચંચુનાભરે-પ્રેમરસ
 એમ કોટી સાધને પ્રેમવિના પુરુષોત્તમ પુઠં ન ફરે (૨)
 દયા પ્રીતમ શ્રી ગોવધેન ધર, પ્રેમભક્તિએ વરે-પ્રેમરસ

વ્યભીચાર વિષે.

૮૩

ધિક ધિક તારો જે અવતારરે,
 તેં તો ન કર્યો નર જે વિચારરે.
 ચૈદ લોકને ગર્હ છ નારી ચાવીરે,
 તુને તેની પતીજ કેમ આવીરે.
 બ્રહ્મા સરખાને જેણે જે લોળાવ્યારે,
 શિવ સરખાને જેણે ડાલાવ્યારે.
 જેણે એકલ શૃંગીને અંધ કીધોરે,
 જેણે પારાશર પકડીને લીધોરે.

કીધું નારદ તણું તે મુખ કાળુંરે,
 ઋષિ શૌભરી તણું તે તપ ટાળ્યુંરે.
 જેણે અંધ તે અસુર કુળ કીધુંરે,
 તેણે અમૃતને જો વિખ દીધુંરે.
 જેણે રાવણ તણું તે કુલ ખોળ્યુંરે,
 ત્યાં તારું તે મન કેમ મોળ્યુંરે.
 લીધું દુઃખ તે અલ્પ મુખ સાટેરે,
 કહો નિષ્કુલાનંદ તે માટેરે.

૮૪

તમે પાછાંને વળાવોરે, (૨) રાજ રાવણ જનકીરે
 જનકીછે ગઢરે લંકાનેરે કાળ-માતાજીછેગઢરે-તમે
 લંકા કેરા કાંગરારે, રામે તારા ઘેરીયારે (૨)
 પથરા કાંધ તારીને બાંધી છે પાજ-તમે
 લંકા ગઢમાંહીરે, હનુમાન જતી આવીયારે (૨)
 લીધી લીધી સીતાજી કેરીરે શુદ્ધ-તમે
 એમ કરી બોલ્યારે, નાર મંદાદરીરે (૨)
 અવિચલ હોજો, રામ તમારુંરે રાજ-તમે

સાધારણ નીતિ વિષે.

૮૫

ભાવે કરી ભક્તો તમે હરિગુણ ગાઓ
 હરિગુણ ગાઓને લીઓરે આ દહાવો-ભાવે
 ઈશ્વરમાં રાખી આશ, વેદમાં ધરી વિશ્વાસ,
 દિલથી થઇને દાસ રામને રીઝાવો-ભાવે
 સંક માથે રાખો રહેમ, પ્રભુ સાથે જોડા પ્રેમ,
 નીતિ તણા નેમ તેમાં ચિત્ત ન ચુકાવો-ભાવે

૮૬

ભાવથી પ્રભુ ભજો, પ્રભુ ભજો (૨)
 તમે તરકટ કરવા તજોરે—ભાવથી
 હારે દયા દિલમાં રાખજો દહાડીરે (૨)
 તેથી અતિસુખ પામશો અગાડીરે—ભાવથી
 હારે કોઈ પારકા સંકટ કાપોરે (૨)
 ભાવી ભુખ્યાને ભોજન આપોરે—ભાવથી
 હારે જે જે દીસે છે તે છે જવાનુરે (૨)
 એમાં કંઈ નથી રહેવાનુરે—ભાવથી

હાંરે જ્યારે આવશે વેળા છેલ્લીરે (૨)
 પ્રભુ વિના બીજે નથી એલીરે—ભાવથીં
 હાંરે નથી રહેવાનું દલપતરામેરે (૨)
 પ્રભુ ભજે તે શુભ ગતિ પામેરે—ભાવથીં

પરમાર્થ વિષે.

૮૭

તું તીર્થમાં જ્યાં ત્યાં વિચરતો,, ધર્મ જાણીને ધર્યો,
 વૈરાગ્યથી વસ્તી તણને, વન વિષે જમને વસ્યો;
 ભગવા ધરીને ભરકતો રહી પેટ ભીખીને ભર્યું,
 શી રીતે ઇન્દ્ર રીઝશે, તેં સાફ કોઈનું શું કર્યું.
 તેં નિત્ય સ્નાન ત્રિકાળ કીધું, ચાહી ગામય ઘોળીને,
 તેં પંચ ગવ્ય વિશેષ પ્રાશન કીધું ઘોળી ઘોળીને;
 આહાર એકજવાર કરવો, એવું વ્રત તેં આચર્યું,
 શી રીતે ઇન્દ્ર રીઝશે, તેં સાફ કોઈનું શું કર્યું.

તેં નવ નવા નૈવેદ્ય કરીને તે પ્રસાદી તું જમ્યા,
 ઉપવાસને એકાસણા કરી દેહને બહુ તેં દમ્યા.
 ખાટા બળીને દાદીયું જે અન્ન જમતાં ઉગર્યું,
 શી રીતે ઇશ્વર રીઝશે, તેં સાડું કોઠતું શું કર્યું.
 તેં પ્રાર્થના પ્રભુની કરી, મુખ્ય વિવિધ વચન ઉચ્ચારીને,
 તેં સ્તોત્ર પાઠ ઘણા કર્યા નિત્ય નિત્ય નીયમો ધારીને;
 ગદગદ સ્વરે ગુણગાન કરતાં આંખથી આંસુ ઝર્યું,
 શી રીતે ઇશ્વર રીઝશે તેં સાડું કોઠતું શું કર્યું.
 ભગવાન લુખી ભક્તિથી રીઝે નહિ તલ માત્ર તે,
 પણ ભક્તિ પર ઉપકાર સાથે થાય પ્રભુ પ્રિયપાત્ર તે;
 ને વગર વાદ વિવાદ કીધા, કામ તેથી શું સર્જ્યું,
 શી રીતે ઇશ્વર રીઝશે તેં સાડું કોઠતું શું કર્યું.

૮૮

થિર ઠરીનો કોઇ આ ઠામ, રે નથી રહેવાનું
 કરી લો કાંઇ રૂઢા કામ, રહેશે કહેવાનું (ટક)
 વિક્રમ સરખા વીર ગયાને, ભુપ ગયો વળી ભોજરે;
 ઝેરાવર જયકારી જગતમાં, ફરતી જેની ફાજ—રે નથી.

મોતીશા મુખમાં મોટો, સરસ હોતો સાહુકાર રે;
 નામ ગયું ને ઠામ ગયું, વળી ગયા ગરથ ભંડાર-રે નથી.
 હેમાભાઇ હયાત હોતાને, શેઠ હતા હઠિસંગ રે;
 તે પછુ દુનિયા તણ ગયાને, મનમાં રહ્યો ઉભંગ-રે નથી.
 પઠ્યું રહેનાણું પૃથ્વીમાં, અગણિત આડેઆંક રે;
 સમજીલેજો કંઈ પણ સાથે, નહી આવે નવટાંક-રે નથી.
 આરંભેલા અધુરાં રહેશે, કંઈક જગતના કામ રે;
 તરત અજાણ્યું તેડું આવે, તણ ને જયું તમામ-રે નથી.
 લાચારોની આશિય રેજો, નિશ્ચળ કરજો નામ રે;
 સમજેતો સારી શીખામણુ, દેશે દલપતરામ-રે નથી.

૮૯

કોઈનો ભાર નરાખે મોરારી આપે વ્યાજ સીખે ગર્થ વાળી (ટક)
 સુઠામાણના તાંદુલ લીધા, તેના મોજ કનકનારે કીધા.
 દોપઢીજીવું આવ્યું રે ટાણું, ચીર પુર્યા તે નવસે નવાણું.
 પાટો બાંધ્યો તે પીડારે જાણી, ચીર પૂર્યાની એંધાણી
 થોડું થંદન કુખજાનું લીધું, એને રૂપ અનુપમ લીધું.
 ગાવાળીએ એાછવ કીધો વહાલો કરપર ગાવર્ધન લીધો.

જેનું દીધું હતું તેનું દીધું, તેમાં પરમારથ તેં શું કીધું.
 ધન્ય ધન્ય નરસિંહાતારીવાણીએ મળ્યાં તે સારં મપાણી.

૯૦

ભક્તોની ભીડ ક્યાં ન આવ્યો રે—હું તો ભક્તોની
 એમ કેહે છે શ્રી રણછાડ રાયો રે—હું તો ભક્તોની
 કબીર સારૂ હું તો વણજરો થઈને (૨)
 પોઠ ભરીને ઘર લાવ્યો રે—હું તો ભક્તોની
 ધના ભગતની મેં જેતી નીપજતી (૨)
 ઘડિંના ગાડા ભરી લાવ્યો રે—હું તો ભક્તોની
 સેના ભગત સારૂ સન્મુખ રહીને (૨)
 હું સેનો નાવી કહેવાયો રે—હું તો ભક્તોની
 પ્રહ્લાદની મેં તો પાળી પ્રતિજ્ઞા (૨)
 સ્થંભમાં વાસ કરાવ્યો રે—હું તો ભક્તોની
 નામદેવ સારૂ મેં મારેજ હાથે (૨)
 ધરનો છાપરો છાયો રે—હું તો ભક્તોની
 દામાજી સારૂ સામે મહારાજ થઈને (૨)
 ભરણું ભરીને પોંચ લાવ્યો રે—હું તો ભક્તોની

નરસીંહ મેતાને માંડલીક મારવાને આવ્યો, (૨)
 કેઢારો મધરાતે લાવ્યો રે-હું તો ભક્તોનીં
 કુંવર બાઈનું મેં પુર્યું મામેરું, (૨)
 મેં સૌનો કર ચુકાવ્યો રે-હું તો ભક્તોનીં
 દાસ નારાયણસીંગ કહે કંઈલા કરીને, (૨)
 કૃષ્ણજીએ કર મારો સાહ્યો રે-હું તો ભક્તોનીં

સ્મર્યું વિષે.

૯૧

સુમરન બિના સુખ નહીં પાવેગા;
 નહીં પાવેગા, નહીં પાવેગા (ટક)
 ભવ સાગરમેં ભટક મરેગો (૨)
 જો શુર વાક્ય બિસારેગા-ભલા જો-સુમરન
 કુંલી પાક આદિ નરકનમેં (૨)
 યમ કિંકર લે જાવેગા-ભલા યમ-સુમરન
 અજપા જાપ નાવ ભવજલ તેં (૨)
 પલમાંદી પારપહોંચાવેગા-ભલા પલ-સુમરન

ભાવ ધરી ભજ નિર્ઘન ચૈતન્ય (૨)
 ફેર જન્મ નહીં પાવેગા-ભલા ફેરઠ-સુમરન૦
 વિમલ વિપદ નિત્ય શ્રી સદ્ગુરુકે (૨)
 દેવકૃષ્ણ યશ પાવેગા-ભલા દેવકૃષ્ણ૦-સુમરન૦

૯૨

નારાયણતું નામ લેને તું પ્રાણીરે
 અદ્રિનાથ પ્રગટ જુગ જાણી-(ટેક)
 ગભિવાસે રક્ષા કીધી તારીરે
 લીધો જઠરા અગ્નિથી ઉગારીરે
 તેને કેમ મેટ્યો છે વિસારી-નારાયણ૦
 નરદેહુ લીધો તને નાથેરે
 ધન હોય તો વાવર તારે હાથેરે
 પડયું રહેશે કોડી નાવે સાથે-નારાયણ૦
 વણ સમજે કહે માફ માફ રે
 ધન કાજ ફરે તન ખાફ રે
 તારા હાથે નથી ધન તાફ-નારાયણ૦

મિથ્યા સુખમાં તે શું લપટાણુરે
લોક લાજે ગજે દીધો પાણુરે
જાયછે તુણાના પુરમાં તણાણુ—નારાયણુ
કાયા માયા એ રીતે કાચી રે
તેના રંગમાં તે શું રહ્યો રાચી રે
અહ્માનંદ કહે વાત સાચી-નારાયણુ

૯૩

ભજોને ભગવાનને, પછી દિલમાં થાશે ઓરતો,
કરશે કુઝ કામ વાલીગની વસ્તુ નથી હોરતોરેજી-ભ૦
જીભલડી જુઠા બોલશે, તેને વશ કરીને વારજો,
જેનારે પડે કામ તેને સવાયા સંભારજોરેજી-ભ૦
જ્યારે જુઠ્ઠાપણુ આવશે, ત્યારે સારા ભોજન ભાવશે,
કાળા મટી કેશ માથે ઘોળા ફેરી આવશેરેજી-ભ૦
જાવું રે એકા એકને, સાથે લેજો સદાશીવને,
સમરણુ કરો શામનું, ઘોખો નહિં થાએ તારાજીવનેરેજી-ભ૦
સમરણુ કરો શામનું, તાડું થાયજો તારા તનમાં,
મુજાસકહે મહારાજ, મોહનરહેજો મારામનમાંરેજી-ભ૦

નામ મહાત્મ્ય વિષે.

૯૪

નામકી મહીમા અગમઅપાર, તાકોકોઈ ન પામેપાર-નાં
 નેતિ નેતિ કર વેદ કહતહે, પાવત ન શકે પાર,
 ચતુરાનન ચારો જીવ્યારો, નીશદીન કરે પોકાર-નાં
 શુન્યસમાધીલગાય ધ્યાનધર, શીવશનકાદીક ગયેહાર,
 શેષ સહસ્ર મુખ નામ જપતહે, લે પૃથ્વીકો ભાર-નાં
 ત્રેતા મધ્યે રામે એક તારી, ગૌતમ રૂપીકી નાર,
 નામ ભજનસેં જીવ અનેક, દિનપ્રતી હોત ઉદ્ધાર-નાં
 એહી નામ સકળ ઘટમાંહી, સંતન લીઓ નીહાર,
 સાહેબ કબીરકું ગુરૂજને દીનો, સોઈ નામ નીજસાર-નાં

૯૫

નામ સુધારસ સાર સરવમાં, પરખી પ્રેમ શું પીધારે,
 ભુતળપતિપદ તેને ન ભાવે, લહાવો નૌતમ લીધારે-નાં
 એ રસ મોંઘે મુલે મળે નહી, વૈકુંઠનાથને વાલારે,
 અજ ઉમયાપતી ધ્વજક એના, અદ્વૈતપદનો પ્યાલારે-નાં

પુરણ બ્રહ્મ એ રસને પ્રીછા, નથી સમો વડ એવોરે,
જગતનું જીવન એનેરે કહીએ, મહાવીરલાનો મેવોરે-ના૦
કોટી જગનને જપ તપ તીરથ, તોએ તુલ્યનઆવેરે,
પૃથ્વી પાત્રને મુકતા લરીયું, એથી અધીકપણ પાવેરે-ના૦
નામસમોવડ કોઈ ન આવે, અમુલ્ય વસ્તુએવીરે,
સદ્ગરુ સ્વામી કૃપા કરે તો, ત્યાંથી મળે તેવીરે-ના૦
દુર્લભ દીઠાને મહારસ મીઠા, સ્વાદ કહ્યો ન જાયેરે,
નીરાંત નામ મુધારસ પીતાં, હરી સરખો થઈ જાયેરે-ના૦

૯૬

શ્રીનાથજીના નામસમાન કોઈ નાવે-મારા પ્રભુજીના નામ૦
મુધન્વા રાજને કાચી તેલ તડામાં તાવે,
સમર્યાહરીને માંયઝી પલાણા, લકિતતણા વેદ આવે-મારા૦
દુષ્ટ દુર્યોધન બેઠાં ત્યાં સુંદરી સલામાં ન આવે,
અબળાતણી અરજ મુણીકરીને અણવાણે પાય આવે-મારા૦
વિપ્ર સુદામાના ધરમાં છે સકોચ તાંડુલ લઇને આવે,
ખટરસ લોજન તણ કરીને, લાજ વિદૂર ઘેર પાવે-મારા૦

કોઈજાગગાને કોઈજાય કાશી, અશ્વમેધ જગન કરાવે,
 સાતસાયરને પૃથ્વી પ્રદક્ષિણાને, કોટી કોટી કન્યા પરણાવે;
 અનેક ગાયોનાદાનકરીને, કોટીકોટીકન્યાપરણાવે-મારાં
 જગજગનને લાગને લાગમાં, વેદ પુરાણ જશ ગાવે,
 દેવામીગિવિંદાનાસ્તમર્ણ કરીને હિતેહરીના ગુણગાવે-મારાં

૯૭

કૃષ્ણ રામા રામા રામા, કૃષ્ણ રામા રામા રામા;
 રામા રાયા રઘુબારે, રાયા રઘુબારે-કૃષ્ણ
 નામ ગેઉન કરે વંદા (૨)
 ત્યાલા સમાધ તો સદા, સમાધ તો સદા-કૃષ્ણ
 નામ ગેઉન પાચે ચાલે (૨)
 ત્યાલા યજ્ઞ પાહુલે પાહુલે, પાહુલે પાહુલે-કૃષ્ણ
 નામ રતત ગ્રાસો ગ્રાસી (૨)
 તે તો જેવલા ઉપવાસી, જેવલા ઉપવાસી-કૃષ્ણ
 જે કોઈ રામ નામ ગાવે (૨)
 ત્યાલા તુકા વંદે પાચે, તુકા વંદે પાચે-કૃષ્ણ

૯૮

ભજ રામ રામ રામ રામ રામ રામ રામા (ટેક)
 રામ નામ વેદ મૂલ, તા સમ નહીં ઓર તૂલ;
 ભજત મિટત ત્રિવિધ શૂલ, છુટતહીં ભવગ્રામા-ભજ
 રામનામ વિમલ નીર, સંતન સતસંગ ધીર;
 ગાવત સુરનર મુનીવર, પાવત નિજ ધામા-ભજ
 રામનામ કમલ ફૂલ, સંતન મન ભ્રમર ભુલ;
 કુમી કુમી પીવત, અમૃત કરી પાના-ભજ
 રામ નામ નિરંકાર, તુલસીદાસ નમસ્કાર;
 દીજે પ્રભુ ભકિતદાન, પલપલ હુરિ નામા-ભજ

શ્રી કૃષ્ણ વિષે.

૯૯

જય જય કૃષ્ણ કમલદલ લોચન,
 કલિમલ મોચન કંસ અરિરે. (ટેક)
 જય જગવંદન દેવકી નંદન, (૨)
 પરમાનંદ મુકુંદ હુરિરે—જય જય

જય વરદાયક ચંદ્ર કુળ નાયક, (૨)
 દાનવ નાશક સખળ હરિરે—જય જય૦
 જય કમલાવર જગમંગલ કર, (૨)
 તમ ચરણે નમું પ્રેમ ધરીરે—જય જય૦

૧૦૦

કાહે ન મંગલ ગાવે યશોદા મૈયા,
 કાહે ન મંગલ ગાવે. (ટક)
 પુરણ બ્રહ્મ સકલ અવિનાશી, (૨)
 સો તેરી ઘેનુ ચરાવે—યશોદા૦
 કોટિ કોટિ બ્રહ્માંડ કે ભર્તા (૨)
 જપ તપ ધ્યાને ન આવે,
 ન જનુંં યહ કોન પુન્ય હુય (૨)
 જશામતિ ગોદ ખેલાવે—યશોદા૦
 શિવ સનકાદિક આદિ બ્રહ્માદિક (૨)
 નિગમ નેતિ યશ ગાવે,
 શેષ સહસ્ર મુખ રટત નિરંતર (૨)
 સો જકો પાર ન પાવે—યશોદા૦

સુદર બદન કમલ દલ લોચન (૨)
 ગો ધેનુ કે સંગ આવે,
 માત યશોદા કરત આરતિ ૨)
 કૃષ્ણીરા દર્શન પાવે—યશોદાં

૧૦૨

વૃજ વહાલુરે પૈકુંઠ નહીં આવુરે (૨)
 ત્યાં નંદ કુંવર ક્યાંથી લાવુરે—વૃજવહાલું.
 ત્યાં લક્ષ્મીત ત્રિલોચ શ્રી ગિરધારી (૨)
 સંગે સોહીયે રાધા પ્યારી,
 એમને નિરખતાં આંખ ઠરે મારીરે—વૃજવહાલું.
 ત્યાં જમુના શ્રી ગિરિવર છેજ નહીં (૨)
 મારું મનજ સત્ય હરેજ નહીં,
 મારા પ્રાણ પ્રસન્ન ત્યાં રહેજ નહીરે—વૃજવહાલું.
 ત્યાં શ્રી વૃંદાવન રાસ નહીં (૨)
 વ્રજવનિતાની સંગે વિલાસ નહીરે,
 વિષ્ણુ વેણુ વોયાનો અલયારા નહીરે—વૃજવહાલું.
 સુખ સ્વર્ગનું કૃષ્ણ વિના કહ્યું (૨)

મને ન ગમે બ્રહ્મ સદન અડધું,
ધિક ધિક એ સુખ પામીને પડધુરે-વૃજવહાણું.

લયલીનતા વિષે.

૧૦૨

મુ'ને વધાયું વહાલાળની સાથ
મુ'ને વહાલો વિસાર્યા નવ વીસરેરે (૧૬)
આઠે પહોર ઉલામણ મારા ઉરમાંરે
ખીલ વહાલી ન લાગે વાત—મુ'ને વહાલો
જેમ રત્ન જડ્યું હોય રંકને રે (૨)
તેમ સત્ય થયું છે સાક્ષાત—મુ'ને વહાલો
જેને કાળે દમે છે અતિ દહનેરે (૨)
તે તો આંધું છે મારેરે હાથ—મુ'ને વહાલો
વારે વારે જઈ ગુરૂને વારણેરે (૨)
જેણે નરખાવ્યા નૌતમ નાથ—મુ'ને વહાલો
તેને તોલે ન આવે ત્રણ લોકમાં રે (૨)
જેની વિશ્વ વિચિત્ર છે ભાંત—મુ'ને વહાલો

ધન્ય ધન્ય દયારે ગુરુદેવની રે (૨)
નામ નીરાંત નરખાય અજાત—મુંને વહાલો

૧૦૩

રામ ખાણે લાગ્યાં હોય તે જાણે,
ઓટ્યા મુરખ મનમાં શું આણે (૮૬)
ક્રુપને લાગ્યાં પ્રદક્ષાદને લાગ્યાં, તો કરીને ખેડા ઠંકાણે,
ગર્ભવાસમાં શુક્રદેવને લાગ્યાં, એતો વેદવચન પરમાણે—રામ.
મોરધ્વજ રાખતું મન હરી લેવા, હરિ આવ્યા જે ટાણે;
લઈ કરવત મસ્તક પર મેદ્યુને પત્નિ પુત્રખેડિતાણે—રામ.
મીરાં ખાઇ પર કોય કરીને, રાણીજી ખડગજ તાણે;
વીખના પ્યાલાગીરધરલાલે આરાગ્યા એતો અમૃતનંદેકાણે—
નરસિંહ મેતાની હુંડી સ્વિકારી, ખેપ ભરી ખરે ટાણે;
આગળસંત અનેક આધાર્યા, એવું બેનો ભગત ઉર આણે—રામ.

૧૦૪

રે સગપણ હરિવરતું સાચું (૨)
શ્રીભું તો સર્વે ક્ષણ ભગુર કાચું—રે સગપણ.

હરિવિના બીજને વરયું, તજી ગજ ખરપર ચઢી ફરયું,
 એ જીવ્યાથી મરયું છે સાડું-રે સગપણું
 કે શ્રાગટ ફેરા શીદ ફરીયે, કે પરધર પાણી કાં ભરીયે,
 કે વરીયે તો નટવર વર વરીયે-રે સગપણું
 કે ના ડરં લોક તણી લાજે, મારે શિર ગીરધર વર ગાજે,
 આ દેહ ધર્યો નટવર કાજે-રે સગપણું
 હવે મેંતો પ્રીતલડો ટાળી, ભાંગ્યું મન મિથ્યા સૌ ભાળી,
 કે વરવા જેવા મળ્યા વનમાળી-રે સગપણું
 એવું જાણી મેં સગપણ કીધું, મેણું મેંતો જગનું શીરલીધું,
 જેથી રે મારું કારજકું સીધું-રે સગપણું

૧૦૫

વરીએ તો શામળીયો વરીએ રે,
 ચતુર વર વરીએ તો શામળીયો વરીએ,
 સંસારી સગપણ કાચું, પરણી રંગવું પાછું (૨)
 હાંહારે એને ઘર તે પાણી શીદ ભરીએ-ચતુર વરો
 સંસાર તો સર્વે જુઠો, શું થાશે રૂઠો કે ટુઠો (૨)
 હાંહારે એને તુચ્છ તે જાણીને પ્રીએ-ચતુર વરો

જેને પરણે દુઃખ જાય, અખંડ હેવાતણુ થાય (૨)
 હાંહાંરે તેની સાથે તે પ્રીત કરી રહીએ-ચતુર વર-
 સંસાર તો સરવે ખોટો, પાણી માંહિનો પરપોટો (૨)
 હાંહાંરે એતો કુટી જશે નાનો મોટોરે-ચતુર વર-
 દયા પ્રીતમ કેરો વહાલો, નાગર નંદલાલો (૨)
 હાંહાંરે તેહનો સાહયો કરીને મહાલોરે ચતુર વર-

૧૦૬

વરીએ શામળીયા વરની સાથે-હાંહાં વરીયે-
 ના ના નેહલો કરીએ કોઇ સાચાની સંગાથે-
 હંસલોનેબગલોએઉજનમસંગાથીરેએઉચાલ્યાએકવાટે-૨
 હંસલાને જોઇએ રૂડા મોતીડાનો ચારો (૨)
 એલ્યો બગલો મોહયો તેની સાથે-ના ના-વરીયે.
 ચોરનેશાહુકારએઉજનમસંગાથીરે,એઉચાલ્યાએકસાથે-૨
 સાંજ પડીને શાહુકાર સુધ રહ્યોરે (૨)
 એના ધનડા ચોરાણા તેની સાથે-ના ના-વરીયે.
 સત્સંગવિનાધ્યાનસુધરેનહીનેરેતાળીપડેનહીએકહાથે-૨

બાલ્યા રવિદાસ ગુરૂ ભાણ પ્રતાપેરે (૨)
એ તો સદ વચન આવે સાથે—ના નાઠ-વરીયે.

૧૦૭

ઘેલાઅમેભલે થયાંરે બાઈ, મારે ઘેલામાં ગુણુ લાધ્યું (ટેક)
આટલા દીવસ હરિ જાણ્યાવિનાનું મન માયામાં બાંધ્યું;
ભવસાગરમાં ભલાપડ્યાંત્યારે, મારગમળીઆમાધુ-ઘેલા.
ઘેલા તો અમે હરિના ઘેલા નિર્ગુણ કીધાં નાથ;
પૂર્વજનમની પ્રીત હતી ત્યારે, હારેએઝાલ્યા હાથે-ઘેલા.
ઘેલાની વાતો ઘેલા જાણે ને દુર્જનીયા શું જાણે;
જે રસ તો દેવતાને દુર્લભ, તે રસ ઘેલા માણે-ઘેલા.
ઘેલા મટી અમે ડાહ્યા ન થઈએ ને સંતના શરણા લીધા;
બાઈમીરાંકહેપ્રભુગીરંધરનાગુણ, કારજસઘળાસીધા-ઘેલા.

૧૦૮

રસ અગમ અપાર મુરનર
પાર ન પામે મન વાણી વડે;
મારા વહાલાજી, જોગેથર જોતાં તે કોઈને નહીં જડે,
રસ પ્રેમી જન હોય તે પામે;

જેમ જળ આવે નીચે ઠામે;
 આ જગત ચઢ્યું છે અવળે વામે--રસ૦
 રસ દેવકીને ઉદરે ઉદય થયો,
 રસ રેહ્યો તે ગોકુળમાં ગયો;
 રસ પ્રજામાં જયજયકાર થયો--રસ૦
 રસ વ્યાસજીના કુંવરે ચાખ્યો,
 રસ ઉત્તરા સુત પરિક્ષતે માણ્યો;
 રસ બ્રહ્મ સુતાએ ઉરપર રાખ્યો--રસ૦
 રસ પ્રહ્લાદે પ્રેમ પીધો,
 રસ પીને ધ્રુવ અવિચળ કીધો;
 રસ પ્રજા વનિતાએ વહેંચી લીધો--રસ૦
 રસ પીને મીરાં મુકત થઈ,
 રસ પીધો જોતમની નારી;
 રસ કર્મ સંભોગે કુબજા પામી--રસ૦
 રસ નરસિંહમહતાએ નિશ્ચય લીધો,
 રસ કમળાને કાળે કીધો;
 રસ જનક સુતાએ પાઇને પીધો--રસ૦

રસ જયદેવ શુકદેવે જાણ્યો,
 રસ પદ્માવતીએ પ્રમાણ્યો;
 રસ દુષ્ટ સુતાએ સલામાં આણ્યો-રસ૦
 રસ અજર અમરે એવો છે,
 રસ માનવીયાને એવો છે;
 રસ સૌને પીવા જેવો છે-રસ૦
 રસ પીજે પીધાને ટાણે,
 પછી નહીં મળે ખરચે નાણે;
 રસ દુરિજન હોય તે શું જાણે ?-રસ૦
 રસ રસીયા રસ રાખો જરી,
 રસ પીજે રસના અધિકારી;
 પ્રીતમના સ્વામીની પ્રીત ન્યારી-રસ૦

૧૦૯

લેહે લાગી મુંને તારી મોહનજી, લેહે લાગી મુંને તારી.
 કામજ મુક્યું ને ધામજ મુક્યું (૨)
 મનમાં ચાહું છું મુરારી-મોહનજી

બલે છે કામળી ને હાથમાં છે વાંસળી (૨)
 ગાકુળમાં ગાયો ચારી-મોહનજી
 સોળ સહસ્ર ગોપીયાને તમેજ વરીયા (૨)
 તોય તમે બાળ બ્રહ્મચારી-મોહનજી
 બાધ મીરાં કહે પ્રભુ ગિરધર નાગર (૨)
 ચરણ કમળ બલિહારી-મોહનજી

૧૧૦

લેહલાગીમનેલેહલાગી,રામસીતાપતિ તમારીલેહલાગી;
 પ્રભુ તમને ભજ્યાથી મારી ભીડ ભાંગી—રામ સીતા
 ધ્રુવને લાગી પ્રક્ષાલને લાગી (૨)
 મહેતા નરસિંહાની ભીડ ભાંગી—રામ સીતા
 અજ્ઞાનની કોટડીમાં ઉંધ ઘણી આવે (૨)
 જ્ઞાનીને શબ્દ હું જાગી—રામ સીતા
 રમણ રેતીમાં રાસ રચ્યો છે (૨)
 ગોપીયાની સંગે હું મહાલી—રામ સીતા
 બાધ મીરાં કહે પ્રભુ ગિરધર નાગર (૨)
 સત સંગતની લેહ લાગી—રામ સીતા

૧૧૧

મારે વરતો વિઠ્ઠલને વરવુંછેરે, હાંહાંરે મારે વરતોઽ
 બીજને મારે શું કરવુંરે-મારે વરતોઽ
 નંદના કુંવર સાથે નેહો બંધાણારે હાં (૨)
 મારે ધ્યાન ધણીનું ધરવુંછેરે, હાંહાંરે મારે ધ્યાનઽ-બીજને.
 અવર પુરૂષની મારે આશ ન કરવીરે હાં (૨)
 મારે છેડલોઝાલીને શરવુંછેરે, હાંહાંરે મારે છેડલોઽ-બીજને.
 સંસાર સાગરમાં મોહજળ ભરીઓરે હાં (૨)
 મારે તારે ભરોસે તરવુંછેરે, હાંહાંરે મારે તારેઽ-બીજને.
 બાઈ મીરાં કહે છે, પ્રભુ ગીરધરના ગુણ હાં (૨)
 મારે રાસમંડળમાં રમવુંછેરે, હાંહાંરે મારે રાસઽ-બીજને.

૧૧૨

ધ્યાસે હુમારે નેના, દરશ બિના, ધ્યાસે હુમારે નેના (ટક)
 જા દિનસે મોહન ગયો મથુરા (૨)
 તા દિનસે નહીં સેના-દરશ બિના.—ધ્યાસે

દિન ભર મોઝે ભોજન ન ભાવે (૨)
 નીંદ બિના બીતી રેના-દરશ બિના.—ધ્યાસે
 કુમનદાસ પ્રભુ ગોવર્ધનધર (૨)
 શરદ રેન સુખ દેના—દરશ બિના.—ધ્યાસે

૧૧૩

રોમે રોમે ચડે, રામરસ રોમે રોમે ચડે (ટક)
 પીતાં પુરણ અનુભવ પ્રગટે, અનંત નેત્ર ઉઘડે (૨)
 દ્વાદશ અંગુલ ભરી પીએ તો નવી સૃષ્ટીને ઘડે-રામ
 સુધે તેને સ્વરૂપ દરશે, પાછો ભવ ના પડે (૨)
 આપે નિર્ભય સઘળે વર્તે, જો જીવ્યાએ અડે-રામ
 અજર ખુમારી અદ્ભુત ભારી બ્રહ્મ વિષે જઈ ભડે (૨)
 પીંડ બ્રહ્માંડની પાર રહ્યા તે હંસ થઈ નીવડે-રામ
 મરજવા તે મહારસ માણે, તેથી નહીં કોઈ બડે (૨)
 જન છોટમ એવા જન મળતાં, ભાગ્યભલાં ઉઘડે-રામ

૬૧૪

એ કહેતાં જાણે, એ મારા મહીયરની વાત
 સદગુરુ કહેતાં જાણે. (ટક)

એ મારા મહીયરના સાધુડાંને
 જોઈએ તુલશીની માળા; (૨)
 તિલક છાપ તુલશીની માળા (૨)
 સોહીએ અમરા પુરવાળા—સદ્ગુર.
 એ ભવસાગરમાં ભય ઘણેરો
 નથી ઉતર્યાનો આરો; (૨)
 મારા ગુરુને એમ જઈ કહેજો (૨)
 આણું મોકલજો ને વહેલા—સદ્ગુર.
 બાઘ મીરાં કહે પ્રભુ ગિરધરના ગુણ
 હરિ ચરણે ચિત્ત રાખો (૨)
 સંત શબ્દને ઝોળખોને (૨)
 પ્રેમ તો રસ તમે ચાખો—સદ્ગુર.

૧૧૫

મુરતા લાગીરે તેની ભ્રમણાઓ
 લાંગી, જેને મુરતારે લાગી.

સુરતા લાગીરે એક સંત પ્રહ્લાદને (૨)
 તાતનો વાસ જોણે દૃઢ્યે નવ ધરીયા-જેને
 નદેરે ખેલ રચ્યોરે ચાગાનમાં (૨)
 દાર વિનાનું બીજું અવર નવ દેખે-જેને
 પતંગને દીપક સાથે સ્નેહ બંધાણે (૨)
 તન મન અરખી જોણે દહુ દમી છ-જેને
 મચ્છને જળની સાથે પ્રીત બંધાણી (૨)
 મરતાં લગી તેની ઇચ્છા નવ ત્યાગી-જેને
 મરજવા સંત જોણે મન વશ કીધા (૨)
 પેસી સાગરમાં માતી વીણીને લીધા-જેને
 ભક્તિનો મારગ એવોરે કહીયે (૨)
 પ્રીતમતા સ્વામી તેના દૃઢીયામાં રહેછે-જેને

૧૧૬

હરિ મહિમા મોટાજન જાણે, સનકાદિક શુકદેવ જોને;
 અજ તનયા ઉમયાપતિ વંદે, કરે કમળાપદ સેવ જોને.

વેદ વિરંચી વ્યાસ વખાણે, અપાર લીલા એની જોને;
 નાથ વિના ખીજો નહિ બળિયો, જોયું ચિત્તમાં ચેતી જોને.
 માટે માફ મનકું મોહું, રસીક વરને રંગે જોને;
 સદા સરવદા સુખમાં ઝીલું, સુંદર વરને સંગે જોને.
 અમૃત કેરા સાગર માંહે, મગ્ન થયું મન મીન જોને;
 એક નિમિષ ન્યાફ નવ થાયે, રહ્યું તે રસમાં લીન જોને.
 અગર ચંદનના વનમાં જઈને, ભોગી ભમરો બેઠો જોને;
 ઉઠી એ અળગો નવ થાયે, સ્વાદ સુખમાં પેઠો જોને.
 કમળનેનની સુંદર શોભા, નિરખું નિત્ય નીત્ય જોને;
 પ્રીતમના સ્વામીની સાથે, ખાંધી પુરણ પ્રીત જોને.

૧૧૭

આધવ ક્યારે આવશે વનમાળીરે;

થઈએ સુખીયા મોહન મુખ ભાળી—આધવ૦

ક્યારે મુજને સંભારે છેક હાનરે, નીજ માતાને કંઈ જાનિધાનરે;

અમને આઠે પહોર એનું ધ્યાન—આધવ૦

ક્યારે કહેછે ગોવાળનીવાતરે, જ્યારે ભેલા બેસે બેઉભાતરે;
અમને મળશે કે દી સાક્ષાત—ઓધવ૦

ગાપીગોપનેજમુનાનું વારીરે, ગાયોગોવરધનમુખકારીરે;
કે દી રીઝેછે વ્રજને સંભારી—ઓધવ૦

મુક્તાનંદના રયામને કાજરે, પુછે ઓધવને વ્રજનારરે;
અતિ દુઃખીયો છે વ્રજનો સમાજ—ઓધવ૦

૧૧૮

રામ સભામાં અમે રમવાને ગ્યાતા, (૨)
પસલી ભરીને રસ પીધો, હરિનો રસ પુરણ પાચો (૨૬)

પહેલો પીયાલો મારા સદ્ગુરૂએ પાચો, (૨)
બીજે પીયાલે થઈ છું ઘેલી—હરિનો રસ૦

ત્રીજે પીયાલો મારી રોમે રોમે વ્યાપ્યો, (૨)
ચોથે પીયાલે થઈ છું ઘેલી—હરિનો રસ૦

રસ બસ થઈ છું રંગ રસીયાની સાથે, (૨)
વાત ન મુઝે બીજ વાટે—હરિનો રસ૦

મોટા જોજેશ્વર જેને સ્વપ્ને ન આવે, (૨)

તે મારા મંદીરીયામાં મહાલે—હરિનો રસ૦

અખંડ હેવાતણુ મારા સદગુરુએ કીધા, (૨)

અખંડ સૌભાગી અમને કીધા—હરિનો રસ૦

ભલે મળ્યારે મહેતા નરસિંહના સ્વામી (૨)

દાસી પરમ સુખ પામી—હરિનો રસ૦

દોંગી ભક્ત વિષે.

૧૧૯

જુઠા જુઠીને ઝાલો માલા—હારે જુઠા૦

માલા માલા માલા રે—જુઠા૦

હાલતાં ને ચાલતાં, મજુકારે મૂકે (૨)

એ જગ ધુતવાના ચાળારે—જુઠા૦

જગતમાં ભક્તપાત્રું જો દેખાડે (૨)

કરમ કરે છે કાળારે—જીહા

વ્યાસ વદલભ કહે જીહા જનમનાં (૨)

ખાશા જમના ભાસારે—જીહા

૧૨૦

વૈષ્ણવ નથી થયોરે, શીદ ગુમાનમાં તું કુમે,

હરીજન જોઈને હૈકું નવ હરખે, દ્રવે ન હરીગુણ ગાતા (૨)

કામધામ ચટકી નથી ફટકી (૨), કોધેલોચનરાતા-વૈ

તુજ સંગે કોઈ વૈષ્ણવ થાયે, તો તું વૈષ્ણવ સાચા (૨)

તારા સંગનો રંગ ન લાગે (૨) ત્યાં લગી તું કાચા-વૈ

પર દુઃખ દેખી હૃદય ન દાઝે, પરનિંદા નથી કરતો (૨)

વહાલ નથી વીકલસું સાચું (૨), હડે તું હું કરતો-વૈ

પરોપકારે પ્રીત ન તુજને, સ્વારથ છુટયો છે નહીં (૨)

કહેણી તેવી રહેણી ન મળે, ક્યાં લખ્યું એમ કહેની-વૈ

મન તણે ગુરૂ મન ફરીશતો, સાચી વસ્તુ જડશે (૨)
 ઘ્યા દુઃખકે મુખ માન પણ, સાચુ કહેતું પડશે.

૧૨૧

અરેશું સમજ્યો વેળવથઈ, અવિદ્યાજે અગામી નવગમ (ટેક)
 જ્ઞાન વૈરાગ્ય ગમે નહીં ગાતા, રાસ કથાના રસીયા;
 કામ ક્રોધ મદલોભ ગર્વ છળ, અંતરથી નવખસીયા-અરે
 તનમન ધન દારા ઘર તારું, અહ્ય સમર્પણ કીધું;
 પાપ કર્મ તો પામર જીવડે, પોતે માથે લીધું-અરે
 હીંગ તજે પણ હરામ ન તજે, નિરખે કોઈ પરનારી;
 લસણ તજે પણ લાંચ ખાયછે, ન તજે ચારીજરી-અરે
 જરને લોભે જુદા મોગન; ખાતા પણ નથી જાહીતા;
 જુદી સાક્ષી જાય પુરવા, ઝટ ઉપાટે ગીતા-અરે
 છાપ તિલક તાણીને અંગે, મંડળીયોમાં મહાલે;
 ગુપ્ત ઘાત અંતરમાં રાખી, ઘણાકના ઘર ઘાલે-અરે
 એકાદશીનું વ્રત આચરે, ફરાળ સાઈં ફાંકે;
 ઉપર ચાખા અંતર મેલા, પરધન હરવા તાકે-અરે

એક પ્રભુને ઉરમાં ધારી, પરમારથ આચરવું;
 નીતિનો મારગ ઝાલીને, ભાળી ડગલું ભરવું-અરે૦
 એમ વિચારી જે જન ચાલે, ધર્મ તેહનો સાચો;
 કહે જોડમ પરપંચી મારગ, જાણે સર્વે કાચો-અરે૦

હીંચ વિષેના કીર્તનો.

૧૨૨

એવી મહાપદ કેરી ચાતરે, સંત કોઈ જાણેરે;
 જેને મળ્યા સદગુરેરે સુખભુ, સોઈ પીછાણેરે એવી૦
 દિન ઉગે ભુટ્યો ભવાનરે, પછી કેમ જડશેરે;
 આડી રેન અંધારીરે રાત, ઘણા રડવડશેરે-એવી૦
 એવા તનમનને વળી ધનરે, ગુરૂજને ધરીએરે;
 એવો અવર દુખે નહીં કોઈ, કોગડ રેરો રૂરીએરે-એવી૦

આવ્યો ભજન કરવાનો સમવાદરે, ભજન કરી તરવુરે;
એવા કરજે સંતોના રૂપ સંગ, અસત્ય પરહરવુરે-એવીં
એવા સંત સ્વરૂપી ઝાઝરે, તેમાં કોઈ બેસેરે;
એવા તરી ઉતરે ભવપાર, ગેમલ એમ કહેછેરે-એવીં

૧૨૩

હારે—આધા જાણેરે એને તે અમ જાણીએરે;
વર રાધાજીનો તો વખાણીએરે—આધાં
કંઈક જાણ્યાતા નરસિંહ નાગરેરે;
હુડી લખીતી કેરેરે કાગળેરે—આધાં
કંઈક જાણ્યા સગાળ શેઠ વાણીએરે;
કુંવર વેંધ્યો સગાવતી રાણીએરે—આધાં
કંઈક જાણ્યાતા હરિશ્ચંદ્ર રાજીએરે;
સત્ય રાખ્યારે તારામતી રાણીએરે—આધાં
મુરખ ખોટા કરમની કહાણીએરે;
પથ્થર નહીં ભીંજે ઉંડે પાણીએરે—આધાં
ગુરૂ ગાયરે ગેમલ રસ પીજીએરે;
ગારસ પીધા કાનુડે વર દાણીએરે—આધાં

૧૨૪

સીતારામને ભજીને લહાવો લીજીએરે;
 મુખે રામજી રામજી કીજીએરે—સીતારામ
 તારો અવસર પલ પલ જાય છે રે;
 તારા થટમાં બેઠો કાળ જાય છે રે—સીતારામ
 તારું જીવન જશે જરા આવશે રે,
 તુંને ભાણે ભોજન નહીં ભાવશેરે—સીતારામ
 તારા વહાલા વેરી થઈ ભાગશેરે;
 તારી દેહ દેખીને દુર ભાગશેરે,—સીતારામ
 કાંઈ વર્મ કરો આડું આવશે રે;
 તે તો જમના તે માર મુકાવશેરે—સીતારામ
 સખી રામદાસ કહે નર નારનેરે;
 સંત સેવો તો ઉતરો ભવપારનેરે—સીતારામ

૧૨૫

હારે મુને લહેરે લાગી હરિના નામનીરે;
 હું તો ટળીરે સંસારીઆના કામનીરે—મુને

ચોંટ લાગી યાજીરે કોઇની નહીં યોરે;
 મન કોટી ભુવાને બેળા કરેરે-મુને.
 હું તો બાવરી કરું છું મારા મદમાંરે;
 મારી ગુરતી ગુરજના પદમાંરે-મુને.
 મહામંત્ર મુણાવ્યો મારા કાનમાંરે;
 હું તો સમજી ગુરજની સાનમાંરે-મુને.
 મીરાં બાળને ગુરૂં મળ્યા પાટમાંરે;
 એણે છોટી દીધેલ રાજ પાટનારે-મુને.

૧૨૬

બેની વ્રજમાં વાતું એવી થાયછેરે;
 મારો વહાલો મથુરામાં જાયછેરે-બેની.
 સર્વે વ્રજની સુંદરી બેળી થઈ રે;
 રથ રોકીને આડી ઉભી રહીરે-બેની.
 રથ બેડીને અફૂર આવીયારે;
 તમે શા શા સમાચાર લાવીયારે-બેની.
 અમે મહેતા નરસૈંહાના સાથમાંરે;
 અમે છઈએ હરિ તમારા હાથમાંરે-બેની.

૧૨૭

મથુરામાં હરિને જાયા નહીં દઉંરે;
 અખળાનું માહનજી માનો કહયુરે-મથુરામાં
 જેમ કહેશા તેમ સ્થીર કરી સ્થાપશુરે;
 કુખજથી અધિક સુખ આપશુરે-મથુરામાં
 એમ કહેતાં અમારા કહયા નહીં કરોરે;
 અમને મારીને પછે ડગલાં ભરોરે-મથુરામાં
 સરવે સુંદરીને સાથે તેડશું રે;
 કહે જેમલજી પછે રથ ખેડશું રે-મથુરામાં

૧૨૮

ધન્ય આજની ઘડી રળીયામણીરે;
 મારો વહાલો પધાર્યાની વધામણી હોજીરે-આજની
 હારે હુતો માતીડાના ચાક પુરાવતીરે;
 હુતો વહાલીડાની આરતી ઉતારતી હોજીરે-આજની
 હારે અમે ગ્યાતા વાલમજીને વારણેરે;
 મહતા નરસિંહનો સ્વામી ઉલો ખારણેહોજીરે-આજની

આધા સીધાનેરે—એવો સીધાને હુમારોરે દાપ,
 મારો વહાલો એ વૃજમાં આવે નહીરે—આધા૦
 આધા વિપ્ર હતા તે ખાટા થીયારે;
 ખાટા પડીયારે, જોશીલ તારા જોપ મારો૦—આધા૦
 આધા દુરિજન લોક દાઝી મરેરે;
 વહાલો દઈ ગયારે, બાગારે પણના બોલ-મારો૦—આધા૦
 આધા ગોકુળ ગામ સોહામણારે;
 ચોકે ચોકેરે, આહીરડાનો વાસ-મારો૦—આધા૦
 આધા આઠવાના આભરણ ઉતારીયારે;
 ઉતાર્યા રે, અંગડાના ખેશ-મારો૦—આધા૦
 આધા ગાયરે ગેમલ અરજ એટલીરે;
 મારી હતી રે, બાગારે પણની પ્રીત-મારો૦—આધા૦

પ્રાર્થના વિષે.

૧૩૦

વિકૃલ વિદ્યાધાર, પ્રભુ તું વિકૃલ વિદ્યાધાર;
આ જગનો સજનાર પ્રભુ તું વિકૃલ વિદ્યાધાર-પ્રભુ તું
અહા ઇંદ્રાદિક દેવતા, જેને નમે છે આજ;
તે પરમેશ્વર સર્વના, પુરો મનના કાજ-પ્રભુ તું
લક્ષ્મીજી પણ જેહના, ચરણ સેવે છે નીત;
તે પ્રભુજીના પદ વિશે, ચાડી રાખજે ભક્ત-પ્રભુ તું
ગૌતમ અત્રિ વસિષ્ઠથી, જેના પદ સેવાય;
એવા દેવ ભજ્યા થકી, પાપ આપણા જાય-પ્રભુ તું
દ્રુવ પ્રહ્લાદિક ભક્તથી, ભજન જેહતું થાય;
પુરુષોત્તમ સેવ્યા થકી, કોટિ યજ્ઞ દગ થાય-પ્રભુ તું

૧૩૧

* દીનનો દયાળ છાડી કોને શરણ જાવું
કોને શરણ જાવું પ્રભુ કોને શરણ જાવું (૮૬)

માત તાત જાણી પ્રભુ ચરણ પ્રત્યે ધાવું (૨)
 પામીને પ્રસાદ પૂર્ણ (૨) કૃત કૃતાર્થ ધાવું;
 પ્રભુ કૃતકૃતાર્થ ધાવું—દીનનો
 નીતિ ભક્તિ રૂપી પુણ્ય તીર્થમા હું નહાવું (૨)
 પરમ ઈષ્ટ અહ્મની હું (૨) સ્તુતિ ગુણ ગાવું;
 પ્રભુ સ્તુતિ ગુણ ગાવું—દીનનો
 પ્રભુ કૃપા નિધાનની હું પૂર્ણ કૃપા ચહાવું (૨)
 સંકટ સમય નાથ (૨) પદસવ હું સહાવું;
 પ્રભુ પદસવ હું સહાવું—દીનનો
 નમી નમી પરાપરા હું શરણ તારે આવું (૨)
 પ્રેમ પુષ્પ અંજલી હું (૨) પ્રભુપદ વધાવું;
 પ્રભુ, પ્રભુ પદ વધાવું—દીનનો

૧૩૨

* અભિવંદન અહ્મ પદે હું કરું (૨)
 પ્રભુ શરણ રહી શુભ ધ્યાન ધરું—અભિવંદન
 પરમાત્મા પરમેશ તમારું (૨)
 મંગળ નામ સદા હું સ્મરું—અભિવંદન

દૃઢ્ય વિશે વિશ્વેશ તમારી (૨)
 પ્રેમળ ભક્તિ હું પૂર્ણ ભરું-અભિવંદન૦
 દુસ્તર ભવ સિંધુથી પ્રભુની (૨)
 પરમ કૃપાથી હું સત્ય તરું-અભિવંદન૦

૧૩૩

* અન્ય નહીં પ્રભુ ગાતા,
 તુજ વિના. અન્ય નહીં પ્રભુ ગાતા.
 વિનય થકી હું વિનતિ કરું છું (૨)
 વિશ્વ તણા વિભુ ધાતા—તુજ૦
 સર્વ રૂપિ મુનિ શુક સનકાદિક (૨)
 તુજ મહિમા ગુણ ગાતા—તુજ૦
 દીન દયાળ તુજ કરૂણા વિના (૨)
 કોણ કરે સુખ શાતા—તુજ૦
 આશ્રય એક તમારો ધારું (૨)
 સુખ દુઃખના પ્રભુ જ્ઞાતા—તુજ૦
 સાષ્ટાંગે હું વંદું વિભુને (૨)
 પરમ પદ મંગળ દાતા—તુજ૦

* શરણુ ખરું છે તમારું, પ્રભુજી મારે, શરણુ ખરું છે તમારું.
 અનુગ્રહ નાથ અપાર કીધાં છે (૨)
 દ્વયથકીનાવિસારું-હાંહારે પ્રભુદ્વયથકીં-પ્રભુજી
 પ્રતિપાલન પ્રભુ ધર્મ તમારો (૨)
 સર્વ તણું કરો સારું-હાંહારે પ્રભુ સર્વં-પ્રભુજી
 નિષ્કૃતિ પાપ તણી કેમ થાય (૨)
 નિંચ કૃતિ જો વિચારું-હાંહારે પ્રભુનિંચં-પ્રભુજી
 ભજન કરી ભગવંત અંતરમા (૨)
 મંગળ વ્યાન હું ધારું-હાંહારે પ્રભુ મંગળં-પ્રભુજી

દીનતા વિષે.

અપરંપાર પ્રભુ અવગુણમોરા, માફ કરોનેમુરારીરે(૮૬)
 દયા ધરમની વાત ન જાણું, અધરમનો અધિકારીરે;
 પાપી પૂરો જુઠા બોલો, બહુ નિરખું પરનારીરે-અપ

આહુ દુઝ્યા આહિણુ દુઝ્યા, ભકત દુઝ્યા બહુ ભારીરે;
 માત પિતાને બન્નેદુઝ્યા, ગરીબનકું દોયોગાલીરે—અપ૦
 ભજન થાય ત્યાં નિંદ્રા આવે, પરનિંદા લાગે પ્યારીરે;
 મિથ્યાસુખમાંઆનંદવરતું, બહુરહું હુશીઆરરીરે અપ૦
 સંસાર સાગરમાં જળ ભરીયો, ચો દિશ ભરીયો ભારીરે;
 તુલસીદાસગરીબનકીવિનતિ, અબતોલીયોનેઉગારીરે અ૦

૧૩૬

* અપરાધો અમારા પ્રભુ મહા ઘણા રે (૨)
 કૃપાસિંધુ તમે ક્ષમા કરો અપરાધ—અપરાધો૦
 દોષ જોધ નહોં રોષ કરો છો, (૨)
 દયા નિંધ દયામાં નથી કાંઈ મળારે—કૃપાસિંધુ૦
 અલિલાયા રાખીયે તમારી (૨)
 અન્ય આશ્રય નથી, પ્રભુ તુજ વિનારે—કૃપાસિંધુ૦
 અનુક્રહ સ્મરિ અલિવંદન કરિયે, (૨)
 તુજ ચરણ પ્રત્યે, સત ચિદ ધનારે—કૃપાસિંધુ૦

૧૩૬

*અપરાધક્ષમાકરો મારો, પ્રભુઅપરાધ ક્ષમાકરો મારો.
 નિંદિતકર્મો જે મેં કીધા (૨) તે પ્રભુસર્વે નિવારો-પ્રભુ૦
 શરણેરહી પ્રભુચરણેવંદું (૨) ભવજલ પાર ઉતારો-પ્રભુ૦
 દાસ તાજું રક્ષણ કરવાને (૨) છે પ્રભુ ધર્મ તમારો-પ્રભુ૦
 કર જોડીને વિનતિકરું (૨) સંકટ સર્વે નિવારો-પ્રભુ૦

૧૩૮

મારી ગતિ કેમ કરશેા જટનાથ (૨)

કેમ કરશેા જટનાથ—મારી૦

માયા મદના કેદમાંરે, ભુલ્યો તમારું નામ (૨)

માતાજીના ઉદરમાંરે કાંઈ, વચન દીધું તમ હાથ—મારી

હું જુડો મારી કાયા જુડી, તન મન જુડું જાણ (૨)

તમારી કૃપા થકી રે કાંઈ, તણમાં મેડ થાય—મારી૦

એક વ્યાસરો તમ તણા, બીજાની નહીં વ્યાસ (૨)

જલ્પદાસના દાસનીરે પ્રભુ, લાજ તમારે હાથ—મારી૦

૧૩૯

શ્રી વલ્લભ વિઠ્ઠલ શ્રીગ શ્વામી શામળીઆ વાલા;
સઘળું સમજે છે અંતરજામી નંદલાલા.

ભય નો લાગે છે મુજને ભારી શામળીઆ વાલા;
અંતકાળે શી વલે થાશે મારી નંદલાલા.

સેવા સ્મરણ ના ભાવે કીધું શામળીઆ વાલા;
રંકે સાધુને દુઃખ દીધું નંદલાલા.

હીણો શાસ્ત્રીય સાદુ ધર્મે શામળીઆ વાલા;
પરીપુરણ જુ' દુ' કર્મે નંદલાલા.

સૌ જાણે છે ભક્ત સાચા શામળીઆ વાલા;
પાખંડી પુરાતનથી કાચા નંદલાલા.

આંહય પ્રહાની લાજ ધરજે શામળીઆ વાલા;
ખીડા ન પામું એવું કરજે નંદલાલા.

સન્મુખ લોચનમાં આવી રહેજે શામળીઆ વાલા;
દાષ ન જોશો દરશન દેજે નંદલાલા.

શ્રી મુખ બોલ્યા તે સાચું કરજો શામળીયા વાલા;
દુઃખ દયાના સર્વ હરજો નંદલાલા.

૧૪૦

ચાકર રાખોજીરે અમને ચાકર રાખોજી,
શામળીયા ગિરધારી લાલ, ચાકર રાખોજી;
હજુરી ચાકર રહેશુંજી (૨)
મોહન મોરલીવાળા બાપ, ચાકર રહેશુંજી.
ચાકરીમાં સમરણ માગું, દર્શન માગું અર્ચ્યા;
ભાવ ભક્તિ ઝાઝેરી માગું, ચાર વાતો સરખી-અમને.
જપ કરવાને આત્મણ સર્જ્યા, તપ કરવા સંન્યાસી;
ભજન કરવા સંત સર્જ્યા, વૃંદાવનના વાસી-અમને.
રાઠોડા ધેર દીકરી ને રાણાજી ધેર નાર;
શામળીયા તારેકારણે, મેંતોછોડીદીધો સંસાર-અમને.
ચાકર રહેશું ને બાગબનાવશું નેનિત્ય નિત્યસેવા કરશું;
બાધમીરાંકહેગિરધારીલાલ, રાધેગોવિંદ ગાશું-અમને.

કૃપા વિષે.

૧૪૧

* કૃપા વિના પ્રભુનું કેમ કાર્ય સરે રે;
 કેમ કાર્ય સરે રે, કેમ કાર્ય સરે રે—કૃપા
 અવલંબન આધાર તમારો (૨)
 તમ વિના અમારા કબ્જે કોણુ હરેરે—કબ્જે-કૃપા
 જગત તણું રક્ષણ કરવાને (૨)
 પ્રભુ પ્રાંતજ્ઞા તમારી, કદી નવ દૂરેરે—કદો-કૃપા
 શરણ તમારું અહણુ કીધું છે (૨)
 ભવસિંધુ થકી, તે તો સત્ય તરેરે—તે તો-કૃપા.

૧૪૨

કૃપા કરો કીરતાર, અમો પર કૃપા કરો કીરતાર;
 હે પ્રભુ જગદાધાર, અમો પર કૃપા કરો કીરતાર.
 તારી કૃપા વિના પ્રભુ, અમથી કાઠ ન થાય (૨)
 પણ ભો તુંજ કૃપા કરે, તો રંક બની જાય રાય—અમો

સ્નાત્યા સેવક તાહરા, કદી ન થાય નિરાશ (૨)
 એમ અમો મન માનીએ, તુજ દાસોના દાસ-અમો
 કર જોડી જન સૌ અમે, નામીએ તુજને શીશ (૨)
 જાદવ માગે એટલું, હું જુગના જગદીશ-અમો

ધૃત્વરના વખાણ વિષે.

૧૪૩

તમે સર્વ સંસાર વિસ્તાર કીધો,
 તમે સર્વ ને સુખનો સાધ દીધો;
 તમે વિશ્વ વિશ્રામના ઠામ જેવા,
 દયાળુ તમોને નમું દેવદેવા.
 તમે પૃથ્વી સાથે સજવા સર્વ પ્રાણી,
 તમે વેદ વિદ્યા વિશેષે વખાણી;
 તમે માણસોને દીધા મીઠું મેવા,
 દયાળુ તમોને નમું દેવદેવા.
 તમારા ગુણો શેષ મહેશ ગાવે,
 તમારા પુરા પાડનો પાર ન આવે;

તમે છેા ત્રિલોચી તણા તાત જેવા,
 દયાળુ તમોને નમું દેવદેવા.
 ભજે શેષને શારદા ચંદ્ર ઇંદ્ર,
 ભજે આપને નિત્ય મોટા મુનીંદ્ર;
 સદાશિવ જેવા સજે નિત્ય સેવા,
 દયાળુ તમોને નમું દેવદેવા.

(ક. દ. ડા.)

૧૪૪

પ્રભુ છેા મંગળકારીરે, મહેશ્વર ભવભય હારી (૨૬)
 બ્રહ્મ સચ્ચિદ્ધન મુક્તિ પ્રદાતા, સકળ સૃષ્ટિના ભૂપ,
 એક અખંડ ચરાચરસ્વામી, અનુપમ શાંતસ્વરૂપ-પ્રભુ
 જ્યજ્યજ્યજ્યજ્યજ્ય જગદીશ્વર, જ્ય પ્રભુ કૃષ્ણા નિધાન,
 જ્ય પરબ્રહ્મ પરેશ્વર દાતા, જ્ય શુદ્ધ શક્તિમાન-પ્રભુ
 સૃષ્ટ વરતુથી ભિન્ન છતાં છેા, અંતર્યામી ઈશ,
 શુદ્ધ ભક્તિમાંલીનકરીલો, એજ માગું જગદીશ-પ્રભુ.

શરણુપણું તારું પ્રહણુ કીધું છે, રાખી મને વિદ્યાસ,
ચરણુપ્રત્યે પ્રભુ રાખો અમોને જાણી પોતાનોદાસ-પ્રભુ૦

(પ્રભુપ્રાર્થનાસંગ્રહમાંથી)

૧૪૫

સર્વે ગુણ સંપન્ન સ્વામીરે, સ્તવુંતુંને અંતર્યામી (૧૬)
જય જગદાતા વિદ્યવિદ્યાતા, સદગુણ દાતા મહેશ (૨)
મહાભુનીશ્વર તુજ ગુણ ગણતાં, પારન પામ્યાલેશ-સર્વે૦
એક અજાત આદિતીય તમે છે, પુરણુ બ્રહ્મ પરેશ (૨)
અદ્ભુત તારી દ્વિતીયો જણાયે, વિદ્ય વિશે વિશ્વેશ-સર્વે૦
ઓ પ્રભુ તારી પ્રભુતા મોટી વાણીથી નવ વર્ણાય (૨)
પરમ દૃષાળુ પરમ પ્રેમાળુ, પરમ ન્યાયીછાસદાય-સર્વે૦
નમી નમીને પ્રેમ થકી હું, વિનવું જોડી હાથ (૨)
મોક્ષ ગતિમનેઆપોપ્રભુજી, શરણુ આપ્યોહુંનાથ-સર્વે૦

(પ્રભુપ્રાર્થનાસંગ્રહમાંથી.)

૧૪૬

જ્ય જગપાળ દયાળ હ્રિ તું (૨)
 અમને સુમતિ દે કરૂણા કરી તું જ્ય
 જેથી અમે તારૂં ચિંતન રોજે (૨)
 કરીયે ઉલટથી મગન રહી મોજે-જ્ય
 સુરજ ચંદ્ર ગગનના તારા (૨)
 અદ્ભુત એ છે ચમત્કાર તારા-જ્ય
 ભોગવીએ મુખ અહીં તુજ નામે (૨)
 ઠરીએ નીરાંતે પછી સ્વર્ગદામે-જ્ય

૧૪૭

જ્ય જ્ય જગનકર્તાર ભવ ભર્તાર તું ભગવંત છે;
 અત્યંત તું શ્રીમંતને ઐશ્વર્યવંત અનંત છે.
 તું તારનાર ઉગારનાર નિવારનાર અનીષ્ટનું;
 તું સ્થાપનાર ઉથાપનાર તું આપનાર અલીષ્ટનું.
 તું સકળ સ્વામી અમળ નામીધામી અવિચળ ધામનો;
 શશી સૂર્ય શૈલ સમુદ્ર સૌ સજનાર તુંજ તમામનો.

પ્રભુ તુજ ચરિત્ર વિચિત્ર ચિત્રજ ચિત્ર જગત પવિત્ર છે;
 હુની વાયુ વારી પ્રવાહિની દશ દીશ તુજ વાળું છે.
 તું તૃણ તણે પર્વત કરે પર્વત તણું તૃણ તું કરે;
 સ્મરતાંજ સત્ય સહાય થઈ તું હૃદ વિના હરકત હરે.
 તુજ અકળમાયા સકળસ્થળ પ્રભુ પ્રબળ બળ છે તુજ તણું;
 ઘટઘટતણી ઘડી સુઘડ ઘટના ઘટિત કાર્ય કર્યું ઘણું.
 ભવભીતનો ભય ભાંગીને ભવમુખ ભરે ભગવાનતું;
 ગુણગાન સુણીને કાનથી દેહે અમરપદ દાનતું.
 પ્રભુ ગરીબના પોકાર તું સુણનાર સત્ય સમર્થ છે;
 બકવાદ તુજ જશ બાદ વાદ વિવાદ સઘળા વ્યથે છે.
 તું એક ઇશ હરેક જનનો નામ લિન્ન અનેક છે;
 તું સર્વની અરજ સુણે છે નિયમ તારો નેક છે.
 (ક. દ. ડા.)

૧૪૮

પ્રભુ દીનદયાળુ પરમકૃપાળુ કરુણાળુ કૃપાનાથ;
 એછેરાજનોરાજમહોદોમહારાજ, સ્વર્ગના રાજાની માથ.

નથી અન્ય કોઇએવો બીજોઆજેવોસેવોજેથીજાય દુઃખ;
તમે તેને તજીને બીજો ભજીને શું સજી લેશો સુખ.
એણે પશુને સરજ્યાં પક્ષિને સરજ્યાં વન ફળનેફુલઝાડ;
એણેસુરજસરજ્યાંચંદ્રનેસરજ્યાંપાણીસરજ્યાં અંતે પહાડ
એના શુકસનકાઢિ નારદને વળી શારદ ગાય છે ગીત;
એને શેષ મહેશ સુરેશ ગણેશજ દિન રટેછે નીત.
રૂપિ સહસ્રઅઝ્યાસી સિદ્ધચોરાશીશાસ્ત્ર તપાસીનેજોય;
તોએ દાનવ દેવ કે ગાંધર્વનાં એવી ઉત્તમ દીઠો ન કોય.

૧૧૯

દયાળુ જગ સર્જનહાર રે, દીન ॥ દુઃખહરનાર રે (ટંક)
તું કારક પ્રતિપાળક તારક, ભમળ નિત્ય ઉદાર;
ક્ષમાપાડપનેત્રેનિહાળીને હાણુઅવર્માનિડઢારરે દયાળુ.
શુદ્ર વિષયના ક્ષણિક સુખસાડંડીવાં છગ કપટો નિરધાર;
સ્વાર્થેસંતાપ્યાસાધુમુશીતજન,તે અપરાધ નવારરેન્દયાળુ.
અંતસમયમનેઅન્યનસુઝે પ્રભુ,તુજવિણ કોણ સુખકાર;
કુટિલકુછંદીનેસુમાર્ગેસુઝાડીભવસાગરપારઉતારરેન્દયાળુ.

૧૫૦

* પ્રભુ સર્વ શક્તિમાન, કરૂણા કૃપાનિધાન
 ધરીયે તમારું ધ્યાન સન્નિધ પધારો;
 ભગવત તું સમાન, નથી કોઈ બળવાન
 સંકટ સેવક તણાં સઘળાં નિવારો—પ્રભુ સર્વ૦
 અનુબહુ ઉપકાર, કરો તમે વારંવાર
 ચિત્તથી તમારા પ્રભુ કી ના વિસારો;
 કીધા બહુ અપરાધ ક્ષમા કરો વિશ્વનાથ
 વિભુ માત તાત તમે કરૂણા વિસ્તારો—પ્રભુ સર્વ૦

૧૫૧

* મંગળ છે નામ તારું, મંગળ છે ધામ તારું
 મંગળ છે કામ તારું, ત્રિલોચન નાથ તું;
 તુજ પદ છે વરદ, ફત કર્મ ફળ પ્રદ
 અવ્યકત અખંડ એક અકલ અબાધ તું—મંગળ૦
 એવો તું પ્રભુ મહાન, સઘળે વિરાજમાન
 બહી લે બધી અમારી, અંતરની વાત તું;

અવગુણ છે અગાધ, ગણના ન થાય નાથ
તરવું છે તારે હાથ પ્રભુ માત તાત તું-મંગળ.

૧૫૨

પરબ્રહ્મ અનાંત અપારા, કેમ વર્ણવું હું ગુણ તારા (ટેક)
પ્રભુ શીશ ધરું તુજ ચરણે, મને રાખો સ્વામી શરણે;
છો આતમના આધારા, કેમ વર્ણવું હું ગુણ તારા.
પ્રભુ પ્રાણીના દુઃખ કાપો, સદ્યુધી સૈને આપો;
વાહ સૃષ્ટિના કરનારા, કેમ વર્ણવું હું ગુણ તારા.
સહુ પ્રાણીના છો ત્રાતા, અને તાત માતાને બ્રાતા;
દીન દાસ છીએ સૌ તમારા, કેમ વર્ણવું હું ગુણ તારા.
તમે સ્થાવર જંગમ ધાતા, છો શાંત તણારે પ્રદાતા;
છે પાડ અપાર તમારા, કેમ વર્ણવું હું ગુણ તારા.
તમે નિર્વીકાર નિરંજન, કરો ભક્ત તણા દુઃખ ભંજન
છો સૃષ્ટ વસ્તુથી ન્યારી, કેમ વર્ણવું હું ગુણ તારા.
નથી વર્ણનશક્તિ મુજને, નથી વર્ણવી શકતો તુજને;
છો પૂરણ બ્રહ્મ અપારા, કેમ વર્ણવું હું ગુણ તારા.

હું છું દીન સેવક તમારો, કરશે કંઈપણથી નિસ્તારો;
 છો પ્રાણી પાલનહારા, કેમ વર્ણવું હું ગુણ તારા.
 તુજ સરખો સૃષ્ટીમાં ન કોયે, તે ઉત્તમ ક્યાંથી હોયે;
 હો ત્રિલોક સરજનહારા, કેમ વર્ણવું હું ગુણ તારા.
 (પ્રભુપ્રાર્થનાસંગ્રહમાંથી)

૧૫૩

તમે પુર્ણ પ્રભુ છો અપારા, કીધા અદ્ભુત કાર્યો સારાં (રેક)
 પ્રભુ ધ્યાન ધરું તુજ ચરણે, મને રાખો સ્વામી શરણે;
 તમે વિશ્વતણા રચનારા, કીધા અદ્ભુત કાર્યો સારાં.
 કીધાં અખિલભુવન સંસારા, વળી સુર્ય શશીને તારા;
 તે તો તેજ તણાં અપારા, કીધાં અદ્ભુત કાર્યો સારાં.
 ગતિ ગહન પ્રભુજી તમારી, તમાં મ ત ન પાંચે અમારી;
 તમે શાંતિ અને સુખકારા, કીધાં અદ્ભુત કાર્યો સારાં.
 પ્રભુ દાસ જાણી દુઃખ કાપો, શુદ્ધ ભકિત તમારી આપો;
 નીતિભકિત દો સ્વામી અમારા, કીધાં અદ્ભુત કાર્યો સારાં.
 તારે આધીન છે જગતંત્ર, તમેજ એકજ છો સ્વતંત્ર;
 છે પ્રાદ પ્રતાપ તમારા, કીધાં અદ્ભુત કાર્યો સારાં.

પ્રભુ પાપ કીધાં મેં અમાપો, પ્રભુ કષ્ટ કૃપાથી કાપો;
 ધન્ય ધન્ય છે જગકરનારો, કીધાં અદ્ભુત કાર્યો સારાં.
 પ્રભુ અગણીત છે ઉપકારો, માનું સત્ય આધાર તમારો;
 તમે પ્રાણીના હિતકારા, કીધાં અદ્ભુત કાર્યો સારાં.
 (પ્રભુપ્રાર્થનાસંગ્રહમાંથી)

૧૫૪

છો અજર અમર અવિકારા, પ્રભુ પ્રાણીના પ્રતિપાળા(ટેક)
 નિરાકાર નિરંજન સ્વામી, તુજ ચરણે રહું શીશ નામી;
 છે પાડ અગાધ તમારા, પ્રભુ પ્રાણીના આધારા.
 મને આજ સુધી સુખ આપ્યું, વળી દેવ તમે દુઃખ કાપ્યું;
 જેથી રોજ સમરૂં ઉપકારા, પ્રભુ પ્રાણીના આધારા.
 તમે શુદ્ધ સતો ગુણ ધારા, છો પુરણ બ્રહ્મ સાક્ષાત્;
 ગુણ સંપન્ન છો આવકારા, પ્રભુ પ્રાણીના આધારા.
 અહો દેવ અદ્વિતીય અજ્ઞતા, તમે વિશ્વતણા છે વ્રાતા;
 છો પુણ્ય પુણ્ય અમારા, પ્રભુ પ્રાણીના આધારા.
 નથી અન્ય આધાર અમારો, એવા ઘાટ મને છે વિચારો;
 તમે સર્વ તણા સુખ કારા, પ્રભુ પ્રાણીના આધારા.

પરબ્રહ્મ સદા સુખશાતા, તુજ શુભ ગુણ મુનિજન ગાતા;
 તોય પાર ન પામ્યા અપારા, પ્રભુ પ્રાણીના આધારા.
 પ્રભુઅદ્યપ્રાણીકૃંપિયારો, મારી દીનવાણીઆસ્વિકારો;
 શાંતિ જગમાં વ્યાપો જગધારા, પ્રભુ પ્રાણીના આધારા.
 (પ્રભુપ્રાર્થનાસંગ્રહમાંથી)

૧૫૫

અહો વિદ્યપતિ પરમાત્મન, જગદીશ્વર હે જગદાત્મનડ
 સુણો નમ્ર વિનંતિ અમારી, પ્રભુ ચાહું કૃપા હું તમારી.
 કૃપાવારિ વહેછે નિરંતર, જેમાં લેશ ન આવે અંતર;
 જપે ભક્તસકળ ગુણધારી, પ્રભુ ચાહું કૃપા હું તમારી.
 નિત્ય માનું બહુ ઉપકારો, અપરાધ ક્ષમા કરો મારો;
 તમે આનંદધન સુખકારી, પ્રભુ ચાહું કૃપા હું તમારી.
 સ્તુતિ પ્રાર્થન નિત્યે ગાઇએ, તવ ચર્ણ સમીપે ધાઇએ;
 હે અમૃતના અધિકારી, પ્રભુ ચાહું કૃપા હું તમારી.
 આશીર્વાદ અમોને આપો, જેથી થાય નિઃકલન પાપો;
 કરો નિર્મળ વૃત્તિ અમારી, પ્રભુ ચાહું કૃપા હું તમારી.
 (પ્રભુપ્રાર્થનાસંગ્રહમાંથી)

૧૫૬

નમસ્તે નમસ્તે નમસ્તે પ્રભુજી,
 નમસ્તે નમસ્તે અખંડ વિભુજી;
 નમસ્તે નમસ્તે સદા કૃપા હારી,
 નમસ્તે નમસ્તે પ્રભુ નિર્વીકારી.
 નમસ્તે નમસ્તે પ્રભુ દીન બંધુ,
 નમસ્તે નમસ્તે મહા જ્ઞાનસિંધુ;
 નમસ્તે નમસ્તે પ્રભુ દીન દાતા,
 નમસ્તે નમસ્તે ચિદાનંદ ધાતા.
 નમસ્તે નમસ્તે વિભુ વિદ્યકર્તા,
 નમસ્તે નમસ્તે સદા સૃષ્ટિ ભર્તા;
 નમસ્તે નમસ્તે નિરાકાર દેવ,
 નમસ્તે નમસ્તે પ્રભુ એકમેવ.
 નમસ્તે નમસ્તે વિભુ વિદ્ય પાળા,
 નમસ્તે નમસ્તે દયાલા કૃપાળા;
 નમસ્તે નમસ્તે અનાદ્યંત દેવા,
 નમસ્તે નમસ્તે વિભુ ઇષ્ટ દેવા.

નમસ્તે નમસ્તે કૃપાનાથ ત્રાતા,
 નમસ્તે નમસ્તે વિભુ હે અજાતા;
 નમસ્તે નમસ્તે વિભુ વિશ્વ ભુપા,
 નમસ્તે નમસ્તે સદા શાંત રૂપા.

(પ્રભુપ્રાર્થનાસંબ્રહ્માંથી)

આરતી.

૧૫૭

જયદેવ જયદેવ,
 જય જય જગદર્તા, પ્રભુ જય જય જગ કર્તા;
 ભગવત તું ભવભર્તા (૨) હરકત સંહર્તા—જય૦
 પુરણ પરમ પરાક્રમી, પ્રભુ વિભુ પરમાત્મા—પ્રભુ પ્રભુ૦
 સકળ કળાધર શ્રીમત (૨) શ્રીમત ધરમાત્મા—જય૦
 તું સચરાચર સ્વામી, બળવંત બહુનામી—પ્રભુ બળ૦
 વિભળ મંડળ વિશ્વામી (૨) વ્રત્ય અચળધામી—જય૦
 તત્ત્વ સકળ ગુણ તારા, સર્વ થકી સારા—પ્રભુ સર્વ૦
 અંતર્યામી હુમારા (૨) પ્રાણથકી પ્યારા—જય૦

કરૂણા કર ઉપકારી, ધર્મ બિરદ ધારી-પ્રભુ ધર્મ
તે લવપાર ઉતારી (૨) અગણીત નરનારી-જ્ય
તુજ મહિમા બહુ મોટા, શુભ તારી શકિત-પ્રભુ શુભ
સુરનર મુનિવર માગે(૨) લક્ષી તારી લકિત-જ્ય
હુ હરિ ! હરકન હરજો, કરૂણા ધણી કરજો-પ્રભુ કરૂણા
અભય કરણ આદરજો, (૨) ઉરઅરજી ધરજો-જ્યદેવ
(ક. દ. ડા.)

જીવને છેલ્લી શીખામણ.

૧૫૮

સો બાતનકી એકજ બાત,
હરિ હરિ સમરો દિનને રાત.
હરિ હરિ હરિ સમરો સખ કોય;
હરિ મુમરેસેં સખ કજી હોય.
હરિ હરિ સમરો દિનને રાત,
હરિ હરિ સમરો ઉઠી પ્રભાત;
હરિ બિના સખ જીડી બાત,
સો બાતનકી એકજ બાત.

હવે કહેવું જોઇએ તે તો કહીએ-સજ્જનો સાંભળોરે.
 છેલ્લે છેલ્લી શીખામણુ દઇએ-સજ્જનો સાંભળોરે.
 રૂઢા નીતિનાં નેમથી રહેજો રે-સજ્જનો સાંભળોરે.
 મુખે રામકૃષ્ણ રામકૃષ્ણ કહેજો રે-સજ્જનો સાંભળોરે.
 હરીએ દીધું હોય તેણે દેવું-રે-સજ્જનો સાંભળોરે.
 પાપ ક્રોધથી દૂર સદા રહેવું-રે-સજ્જનો સાંભળોરે.
 નામ હરીના છે શાસ્ત્રમાં હજારો-રે-સજ્જનો સાંભળોરે.
 તેમાં તમને ગમે તે તમારો-રે-સજ્જનો સાંભળોરે.
 તમને ગમે તેને ગુરુ કરજો-રે-સજ્જનો સાંભળોરે.
 ભેટ ભાંસે ત્રીયાં જઇ ધરજો-રે-સજ્જનો સાંભળોરે.
 રૂઢા લાગે તે ધર્મ તમે ધારો-રે-સજ્જનો સાંભળોરે.
 કરવો સત્સંગ સિધ્ધાંતએ અમારો-રે-સજ્જનો સાંભળોરે.
 થાય સત્સંગ તો વાત છે સારી-રે-સજ્જનો સાંભળોરે.
 કહે જાણે છે અરજ આ અમારી-રે-સજ્જનો સાંભળોરે.

શાન્તિ વિષે,

૧૬૦

*શાંતિ શાંતિ શાંતિ પ્રભુ, શાંતિ સદા આપે; (૨૬)
 પરમ કૃપા કરી કૃપાળ, કલેશ કુષ્ટ કાપે—શાંતિ૦
 શરણુ આવી વિશ્વનાથ (૨) વંદન કરી જોડી હાથ;
 સર્વ જપે ભક્ત સાથ, શાન્તિ સુખ આપે—શાન્તિ૦
 કરુણામય દષ્ટિ કરે (૨) હૃદય તિમિર સર્વે હરે;
 મનવાંછિત અર્થ પુરે, સુણી તમે વિલાપે—શાન્તિ૦
 જપી તારૂં પુણ્ય નામ (૨) કરીએ તમને પ્રણામ;
 સત્ય શુદ્ધ ધર્મ સકળ દેશ વિશે સ્થાપે—શાન્તિ૦

સૌનું ભલું ધરવા વિષે.

૧૬૧

દુનીયાના દુઃખ નિવારે રાજ, દયા કરોને હવે દીનખંધુ,
 જન પામ્યા છે પીડા પાકી (૨)
 ખનવાની ન રહી બાકી રાજ—દયા કરો૦

આ સંકટ તો નથી સહેવાતું (૨)
 નજરે જોયું નથી જાતું રાજ—દયા કરો૦

આ ધંધર છે તમે ધનસાફી (૨)
 મહારાજ કરો હવે માશી રાજ—દયા કરો૦

સૌ પામ્યા છે શિક્ષા પુરી (૨)
 તેમાં જોતાં નથી અધુરી રાજ—દયા કરો૦

ફરીથી મનમાં કોઇ નહી કુલે (૨)
 ભવમાં આ દુઃખ નહીં ભુલે રાજ—દયા કરો૦

મુખ પામે સૌ ગામે ગામે (૨)
 દીધી આશીષ દલપતરામે રાજ—દયા કરો૦

૧૬૨

સૌનું કરો કલ્યાણ, દયાળુ પ્રભુ,
 સૌનું કરો કલ્યાણ (ટેક.)

નરનારી પશુ પક્ષીની સાથે,
 છવ જંતુનું તમામ-દયાળુ.

જગના વાસીઓ સૌ સુખ ભોગવે,
આનંદે રહી આઠો જામ-દયાળુ.
દુનિયામાં દરદ દુકાળ પડે નહીં,
લડે નહીં કોઈ ગામ-દયાળુ.
સર્વે જગે સુખકારી વધેને,
વળી વધે ધનધાન્ય-દયાળુ.
કોઈ કોઈનું બુદ્ધિ નવ ઇચ્છે,
સૌનું ઇચ્છે સૌ સમાન-દયાળુ.
પોત પોતાના ધર્મ પ્રમાણે,
સર્વ ભજે ભગવાન-દયાળુ.

શ્રી ભગવાનના નામની ધુનો.

- (૧) * રામકૃષ્ણ ગોવિંદ વાસુદેવ ગોવિંદ—
 (૨) જય રાધે કૃષ્ણ, જય રાધે કૃષ્ણ—
 (૩) રઘુપતિ રાઘવરામરામ, પતિતપાવન સીતારામ.
 (૪) જય કૃષ્ણ કૃષ્ણ, જય કૃષ્ણ કૃષ્ણ—
 (૫) હરે રામ હરે રામ, રામ હરે હરે
           હરે કૃષ્ણ હરે કૃષ્ણ, કૃષ્ણ કૃષ્ણ હરે હરે—
 (૬) વિકુલ રૂપમાધ, વિકુલ રૂપમાધ શ્યામળા—
 (૭) પ્રહલાદ ભણે, રામા કૃષ્ણા ગોવિંદા (૨)
           સખ સંત ભણે, નરહર વિકુલ ગોવિંદા—
 (૮) હરીરે રામ રામરામ, સીતા હરી રામરામરામ—
 (૯) જયજયરામચંદ્ર રઘુવીર, સીતારામચંદ્ર રઘુવીર
 (૧૦) રાધે કૃષ્ણ પ્રભુ કુંજ બિહારી
           ભારતીધર ગોવર્ધન ધારી—

---

* દરેક ધુન વારંવાર બોલવાની છે.

- (૧૧) જ્ય જ્ય યશોદાનંદનકી (૨)
દશરથસુત આનંદ કંદનકી—
- (૧૨) જ્ય જ્ય ગોવધનધારી, મુકુન્દ માધવ ગિરિધારી
- (૧૩) રામા કૃષ્ણા ગોવિંદ ગોપાળ હરે (૨)
ગોપાળ હરે, ગોપાળ હરે—
- (૧૪) નરહરિ નંદલાલ, ભજે ગોવિંદ ગોપાળ;
ગોવિંદ ગોપાળ, ગોવિંદ ગોપાળ—
- (૧૫) હરિ નારાયણ ગુરૂ નારાયણ—
- (૧૬) રામચંદ્ર રઘુવીર જ્ય જ્ય રામચંદ્ર રઘુવીર—
- (૧૭) હરિ નારાયણ હરિ, હરિ નારાયણ હરિ
હરિ નારાયણ, હરિ નારાયણ, નારાયણ હરિ
હરિ નારાયણ હરિ, હરિ નારાયણ હરિ—
- (૧૮) હરિ હરિ નારાયણ હરિ—
- (૧૯) શ્રી મનનારાયણ નારાયણ નારાયણ—

(૨૧) રણુછોડરંગી, મારા જનમે જનમના સંગી
 રણુછોડ રાયા, મુને લાગી તમારી માયા
 રણુછોડ રસીયા, મારા હૃદયકમળમાં વસીયાં—

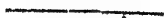
(૨૧) તેરી બન જાયગી, તેરી તો બન જાયગી,
 તેરી બન જાયગી, ગોવિંદ ગુન ગાયસેં.

(૨૨) હરી મોટા હરી મોટા, સૌથી હરી મોટા હરી મોટા,
 બાકી સર્વ ગપોટા, સૌથી હરી મોટા હરી મોટા

(૨૩) સચ્ચા સચ્ચા હે નામ તેરા હરી વિકૃલા,
 હરી વિકૃલા, પ્રભુ વિકૃલા—

(૨૪) હમારા રામ ધની હયજી, હમારે ક્યાકમી હયજી—

(૨૫) હમરી રામ રામ સબસે, હમરી રામ સબસે,
 હમસે તુમસે ગુરુગોવિંદસે, સાધુભગત સંતોસે.

છેલ્લી સ્તુતિ.

* તમે છે પ્રભુ અન્નદાતા અમારા,
તમે છે પ્રભુ સર્વથી શ્રેષ્ઠ સારા;
તમે છે અમારા પ્રભુ માધ બાપ,
અમે દંડવત વંદીએ વિશ્વનાથ.

તમારી સ્તુતી વેદશાસ્ત્રે વખાણી,
વિરામી મુનીઓ તણી વૃત્તિ વાણી;
જગાધીશ તારા ગુણો છે અમાપ,
અમે દંડવત વંદીએ વિશ્વનાથ.

ભજનસાગરનું સાંકળીયું.

૫૬

પાનું

સત્સંગ વિષે.

- ૧ મહાપદ લાધ્યુંરે વેળે ૩
- ૨ સુખ કહ્યું ન જાય ૪
- ૩ વેળે ન પ્રીયો અત્સંગ ૪
- ૪ સતો અમે વહેવારીયા ૫
- ૫ વેળેથેર હરિજન હરિજન ૬

ગુરૂ વિષે.

- ૬ હરિગુણુ બાર બાર ગાતાં ૭
- ૭ સંગુરના તે પ્રખંડ ૭
- ૮ સંગુર એ અમને મારેલ ૮

ઈશ્વર સ્વરૂપ વિષે.

- ૯ તું અગાધ પરબ્રહ્મનિરંજન ૯
- ૧૦ તું અગાધ તું અગાધ ૯
- ૧૧ એસા દેશ હમારા સાધો ૧૦
- ૧૨ હમ સાકાં ઉપાસીવે ૧૧
- ૧૩ હમતો કૃપ્યુ છમીસો ૧૨
- ૧૪ તુનો ન્યારો રહીને ૧૨
- ૧૫ એહી હમારે શ્રીનાથજી ૧૩
- ૧૬ એ છે નિરાકાર સાકાર ૧૪

૫૬

પાનું

સંત વિષે.

- ૧૭ નંદ નંદનકે ખ્યારે ૧૫
- ૧૮ મળે છેવત મુક્ત ૧૫
- ૧૯ ધન્ય ધન્ય એ સંત ૧૬
- ૨૦ સંત પારસ ચંદન ૧૭
- ૨૧ સાધુ તે જનનો સંગ ૧૮
- ૨૨ એ ભાઈર શાન્તિ ૧૯
- ૨૩ સંતનંદે સંગ લાગેરે ૨૦
- ૨૪ વહાવારે સંતને જય ૨૦

જોગી ન થવા વિષે.

- ૨૫ િશ્વે કરે શમનું નામ ૨૧

ભક્તિ વિષે.

- ૨૬ સતો ભક્તિરૂપી એક ૨૩
- ૨૭ ભક્તિમહાબળવંતીરે ૨૩
- ૨૮ ભજનકો પરિમાન ૨૪

ભક્તિમાં શરમ ન કરવા વિષે.

- ૨૯ હતિ મારગ છે શરાનો ૨૫
- ૩૦ ભક્તિ ગુરવીરની સાચીરે ૨૬
- ૩૧ તમે નામ નારાયણનુંરે ૨૬
- ૩૨ ભાવે ભજતાં તે ૨૭

૫૬ પાતું
૩૩ જે જન જોતો મોરંજન ૨૮
૩૪ વલસે મારો સાચાનો ૨૯
૩૫ હરિને ભજતાં હનુ

વિદ્યાસ વિષે.

૩૬ મેં બરેસે અપનેરામકે ૩૦
૩૭ રામ રતન ધન પાથો ૩૧
૩૮ રામ સનરતારે કાંઈ ૩૧

ભજનમાં આગસનહીં કરો

૩૯ આંધળી ને દુનીયાકે ૩૨
૪૦ ભજનનિનાં જીવડાદુઃખી ૩૩
૪૧ હરિનામ વિના નર ૩૩
૪૨ હરિનહીં ગાયોજનમારો ૩૪

ભકિત જલદી કરવા વિષે.

૪૩ હરિ ભજ્યાનું ટાણું ૩૫
૪૪ કાયા છે ત્યાં મુઘી ૩૬
૪૫ જ્યાં લગી આત્મા ૩૬
૪૬ તારી કાયા નગરમારે ૩૭

માત વિષે.

૪૭ તારા મનમાં જાણું છે ૩૮
૪૮ તારે માથે નગારાવાગે ૩૯
૪૯ જે વિચારીને જીવ ૪૦
૫૦ મારો હંસલો નાનો ૪૦

૫૬ પાતું
જગત્ મિથ્યા.

૫૧ સખી જન જગત ૪૨
૫૨ ચેત! પ્રાણીઆનરકની ૪૨

દુઃખ વિષે.

૫૩ સંકટ કાણુ નિવારે ૪૩
૫૪ સંકટ સર્વ હરો ૪૪
૫૫ મુને ઘડીનયે નિસરતા ૪૪
૫૬ દુસરો ક્રાન મુખદર્ધ ૪૫

અર્પણ વિષે.

૫૭ મુખછેતમારાશરણમાં ૪૬
૫૮ સમરણ કરીએ ૪૭

ભગવદ ઈચ્છા.

૫૯ રામ રાખે નેમ રહીયે ૪૮
૬૦ શ્રીજી કરે સો ભલી ૪૮
૬૧ હરીજન અઘને હાણુ ૪૯
૬૨ જીવ તું શીલને ચિંતા ૫૦

ભજનની જરૂરી આતવિષે.

• ૬૩ ગોવિંદ ગાવ મન ૫૧
૬૪ ભજન કેમ કરેતો નથી ૫૧
૬૫ દેવાને છે દુર્લભ એવો ૫૨
૬૬ હરી ભકિત કરનારે ૫૩

૫૬ પાનું
 ૬૭ હરીસેં ક્રોધ નહીં બગાડ ૫૪
 ૬૮ ભજી લેને પ્રભુને બીજું ૫૪
 ૬૯ લેહ લગાડી રામને જાણો ૫૫
 ૭૦ હરી ભજીએ તો આવે ૫૬
 ૭૧ જીવતો હરી ન સમર્યા ૫૭
 ૭૨ શા માટે તું બજતો ૫૮
 ૭૩ ઉઠો બગાડ ક્રોધ એતોને ૫૯
 ૭૪ જોખન કામગરી કરના ૫૯
 ૭૫ સર્વ તજીને ભજીએ ૬૦
 ૭૬ મારે આજે આનંદનો ૬૧
 ૭૭ ધન્ય જેણે હરીગુણ ૬૨

પ્રેમ વિષે.

૭૮ વહાલો પ્રેમને વશ થયા ૬૩
 ૭૯ પ્રેમની વાત છે ન્યારી ૬૪
 ૮૦ મેતો હરીગુણ ગાવત ૬૪
 ૮૧ દીલલ ગાયરામ કૃપીરીમે ૬૫
 ૮૨ જે ક્રોધ પ્રેમ અંશ ૬૫

વ્યક્તિચાર વિષે.

૮૩ ધિક ધિક તારો જો ૬૬
 ૮૪ તમે પાછાંને વળાવો ૬૭
 સાધારણ નીતિ વિષે.
 ૮૫ ભાવે કરી ભક્તો તમે ૬૮
 ૮૬ ભાવથી પ્રભુ ભજો ૬૮

૫૬ પાનું

પરમાર્થ વિષે.

૮૭ તું તીર્થમાં જ્યાં ત્યાં ૬૯
 ૮૮ ચિરહરીને ક્રોધ આકામ ૭૦
 ૮૯ ક્રોધનો ભાર ન રાખે ૭૧
 ૯૦ ભક્તોની ભીડ ક્યાં ૭૨

સ્મરણ વિષે.

૯૧ સુમરન બિના સુખ નહીં ૭૩
 ૯૨ નારાયણનું નામ લેને ૭૪
 ૯૩ ભજોને ભગવાનને તારા ૭૫

નામ મહાત્મ્ય વિષે.

૯૪ નામ કૃપીમહીમા આગમ ૭૬
 ૯૫ નામ સુધારસ સાર ૭૬
 ૯૬ શ્રી નાથજીના નામ ૭૭
 ૯૭ કૃષ્ણ રામારામારામા ૭૮
 ૯૮ ભજ રામ રામ રામ ૭૯

શ્રી કૃષ્ણ વિષે.

૯૯ જ્યન્ય કૃષ્ણકમલ ૭૯
 ૧૦૦ કાહે ન જંગલ ગાવે ૮૦
 ૧૦૧ જગ વહાલુરે વૈકુંઠ ૮૧

લક્ષ્મીનતા વિષે.

૧૦૨ મુને વધાયું વહાલા ૮૨
 ૧૦૩ રામબાણુલાગ્યાં હોય ૮૩

પદ	પાનું
૧૦૪ રે સગપણ હરીવરનું ૮૩	
૧૦૫ વચ્ચે તોશામળીઓ ૮૪	
૧૦૬ વરીએશાંમળીઓ ૮૫	
૧૦૭ ઘેલા અમે ભલે થયારે ૮૬	
૧૦૮ રસ અગમ અપાર ૮૬	
૧૦૯ લેહ લાગી મુને તારી ૮૮	
૧૧૦ લેહલાગી મને લેહ ૮૯	
૧૧૧ મારે વરતો વિટલને ૯૦	
૧૧૨ પ્યાસે હમારે નેના ૯૦	
૧૧૩ રોમેરોમેચડરામરસ ૯૧	
૧૧૪ એકહેતાં જાળેમારા ૯૧	
૧૧૫ સુરતા લાગીરે તેની ૯૨	
૧૧૬ હરીમીઠીમા મોટા ૯૩	
૧૧૭ ઓધવ ક્યારે આવશે ૯૪	
૧૧૮ રામ સભામાં અમે ૯૫	

૧. લકત વિષે.

ગુડીને ઝાલો ૯૬
નથી મથોરે ૯૭
સમજ્યો ૯૮

કીર્તના.

પદ	પાનું
૧૨૫ હારે મુને લહેરે ૧૦૧	
૧૨૬ એની પ્રજામાં વાતું ૧૦૨	
૧૨૭ મથુરામાં હરિને ૧૦૩	
૧૨૮ ધન્ય આજનીધડી ૧૦૩	
૧૨૯ ઓધા સીંગોનેરે ૧૦૪	

પ્રાર્થના વિષે.

૧૩૦ વીટલવીશ્વાધારપ્રભુ ૧૦૫
૧૩૧ દીનનો દયાળ છોડી ૧૦૫
૧૩૨ અભીવંદન બ્રહ્મપદે ૧૦૬
૧૩૩ અન્ય નહીપ્રભુત્રાતા ૧૦૭
૧૩૪ સરણ ખરુંછેતમારું ૧૦૮

દીનતા વિષે.

૧૩૫ અપરંપાર પ્રભુ ૧૦૮
૧૩૬ અપરાધો અમારા ૧૦૯
૧૩૭ અપરાધ ક્ષમા કરો ૧૧૦
૧૩૮ મારીગતીકેમકરશે ૧૧૦
૧૩૯ શ્રી વટલભ વિટલ ૧૧૧
૧૪૦ આકર રાખોજરે ૧૧૨

કથા વિષે.

૫૩

પાનું

ધર્મરત્ના વંખાણુ વિષે

૧૪૩	તમે સારં સંસારં	૧૧૪
૧૪૪	પ્રભુઓમંભાગ્યશ્રી	૧૧૫
૧૪૫	સરે શુભ સંપન્ન	૧૧૬
૧૪૬	જપજગપાઠ કમળ	૧૧૭
૧૪૭	જપ જપ જગત	૧૧૭
૧૪૮	પ્રભુ દીનદયાળુ	૧૧૮
૧૪૯	દયાળુ જગસર્જન	૧૧૯
૧૫૦	પ્રભુસંસકૃતિમાન	૧૨૦
૧૫૧	મંમળોછેનામંતાર	૧૨૦
૧૫૨	પરમદા અનંત	૧૨૧
૧૫૩	તમે પ્રભુ પ્રભુ છો	૧૨૨
૧૫૪	છો અન્નર અન્નર	૧૨૩
૧૫૫	અહો નિષ્પતિ	૧૨૪
૧૫૬	નમસ્તે નમસ્તે	૧૨૫

૫૬

આસ્તી.

૧૫૭ જગદેવ જગદેવ

જીવને છેલ્લી શીખા

૧૫૮ મો આત્મપ્રાપ્તિ

૧૫૯ હવે કહેતું છેલ્લું

શાન્તિ વિષે.

૧૬૦ શાંતિ શાંતિ શાંતિ ૧૨૫

સાનું ભણું ઇચ્છવા વિષે.

૧૬૧ દુનીયાના દુઃખ ૧૨૯

૧૬૨ સાનું કરો કલ્યાણ ૧૩૦

ધુનિ ૧૩૨

છેલ્લી શુભી ૧૩૫

